

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976. december 1. s z e r d a
-----

bb.1. megjelent az oktatási miniszter rendelete a pályakezdő pedagógusok munkába lépéséről

i dg/s/pr p la

1976. december 1.

megjelent az oktatási miniszter rendelete a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán végző pályakezdő pedagógusok munkába lépéséről, a pedagógus munkakörök betöltéséről. a rendelet értelmében 1977. január 1-től a pályakezdő pedagógusokat csak pályázat útján lehet alkalmazni. pályázati felhívás nélkül betölthetők viszont - megfelelő képesítésüekkel- a szakközépiskolákban és a szakmunkásképző iskolákban a szakoktatói, gyakorlati oktatói munkakörök.

pályakezdő pedagógusnak tekinthető az, aki bármely felsőoktatási intézmény nappali tagozatán 1977. január 1. után pedagógiai képesítést, illetve pedagógiai képesítést is szerez; vég bizonyítványa megszerzésének napjától a szakképzettségnek megfelelő munkakörben eltöltött három évig.

/folyt köv ./

o

-1-

bb.1. /megjelent az ....folyt/p

a jövőben a pályázati felhívásokat az alkalmazó iskolák, intézmények felügyeleti szervei megküldik az oktatási minisztériumnak. a minisztérium, figyelembe véve a végzősök számát és összetételét, felügyeleti szervek, illetve megyék szerinti bontásban engedélyezi a pályakezdők részére meghirdethető pályázati felhívások számát. pályázat kiírását csak határozatlan időre szóló munkaviszony létesítésére engedélyezik és előnyben részesítik a fejlesztésére kerülő, illetve szakképzett pedagógusokkal kellően el nem látott körzeteket, intézményeket.

a pályázati kiírásoknak - amelyeket januárban és áprilisban tesznek közzé az egyetemeken és főiskolákon - egyebek között tartalmazniuk kell a kezdő pedagógus számára biztosítható különféle juttatásokat - telepedési segély, területi pótlék, illetményföld, lakás- és étkezési lehetőség, stb. - is.

pályázatot - a társadalmi ösztöndíjasokat kivéve - az intézmény utolsó félévére beiratkozott hallgatók nyújthatnak be, mindkét pályázati szakaszban legfeljebb három helyre. a felsőoktatási intézmény a hallgatókról jellemzést ad, illetve véleményt csatol a pályázathoz, s amennyiben egy állásra több pályázó akad, ajánlási sorrendet állapít meg ./ ebben a munkában közreműködnek az egyetemek, főiskolák párt- és kiszervezetei és az érintett tanszékek képviselői is ./

a munkáltatók a pályázatokat - figyelembe véve a pedagógusképző intézmény ajánlási sorrendjét - tíz napon belül elbírálják. ha a pályázati felhívásra csak egy pályázat érkezett és a pályázó képesítése - tanár esetén egyik szakja - megegyezik az ígérennyel, a pályázatot csak különösen indokolt esetben utasíthatják el. az egyetem, főiskola megkerülésével benyújtott pályázatokat - érdemi elbírálás nélkül - visszaküldik.

az idei tanévben - és a továbbiakban - január első napjaiban, de legkésőbb január 15-ig teszik közzé először a pályázati felhívásokat a pedagógusképző intézményekben. a pályázatot február 15-ig lehet benyújtani, március 9-ig a munkáltatók elbírálják azokat és értesítik a pályázókat.

/folyt köv ./

bb.1. / megjelent az 2.folyt/p

a miniszteri rendelet intézkedik a munkaviszonyban álló pedagógusok munkahelyváltoztatásáról is. számukra minden évben egyszer - május elején - hirdetik meg a munkahelyek a pályázatókat a megyei művelődésügyi osztályon és a minisztériumon keresztül, a művelődésügyi közlönyben. a pályázók 12 napon belül munkáltatójukon keresztül nyújthatnak be pályázatot, egy álláshelyre. továbbítását a munkáltató nem tagadhatja meg, köteles azt 8 napon belül a meghirdető intézményhez elküldeni, ahol arról 10 napon belül döntenek. az állást elnyert pedagógus átköltözési költségeit - területi pótlékkal járó munkahely esetén - az új munkáltató köteles megtéríteni.

a tanácsi irányítás alá tartozó óvodák, alsó- és középfoku intézmények a tanév előkészítésének biztosítása, illetve az új tanév zavartalanítása érdekében augusztus 1. és június 30. között csak a művelődésügyi osztályok rendkívül kivételes esetben adott engedélyével alkalmazhatnak működő pedagógust.

a rendelet végrehajtásában jelentős szerep hárul a területi tanácsokra, illetve a járási hivatalokra. mind a pályakezdő, mind a már dolgozó pedagógusok pályázatainak lebonyolításában aktívan működnek közre, segítik a munkáltatókat. közreműködésükkel a fővárosi, illetve a megyei művelődésügyi osztályok a jövőben folyamatosan nyilvántartják a betöltetlen, illetve a megüresedő állásokat és segítik az elhelyezkedni szándékozókat. /mti/

--

bb.2. pcm- különleges szisztéma a telefonok zsufoaltságának csökkentésére

i kg/tr/p ie la

1976.december 1.

a telefonvonalak zsufoaltságának csökkentésére, s a kábelbővítéssel járó rendszeres utburkolat-felszedés elkerülésére új technológiát dolgozott ki a posta kísérleti intézet. neve: pulzus-kod moduláció, /pcm/.

/folyt köv ./

bb.2. pcm ....folyt/p

a pcm szisztéma lényege, hogy ,,feldarabolja,, a beszédet, vagyis egy pillanat tört része alatt megszakítja, s másoknak is átadja a vonalat anélkül, hogy a beszélgető partnerek ebből bármit is észlelnének. jelenleg ugyanis egy érpáron egyidőben egy beszélgetés bonyolódhat, a pcm alkalmazásával azonban egyszerre akár 30 beszélgetést is továbbíthat az érpár. a módszer alkalmazásakor a telefon-kábelek mentén két kilométerenként különleges erősítőberendezéseket kell felszerelni. a telefongyárban már meg is kezdődött ezeknek az erősítőknak a gyártása.

a tervek szerint a leendő újpesti telefonközpont vonalainál már a pcm-szisztémát alkalmazzák, s így egyebek mellett abékásmegyeri lakótelep telefonjai ezen az elven működhetnek majd.

/mti/

-.-

bb.3. fáfafaragott paraszti sorsok - alkotóműhely a termelősövetkezetben

vád/p fm hgy

1976. december 1.

művészetpártolásból, a változó paraszti sorsok megörökítésére faszobrászatot rendezett be a kecskeméti magyar-szovjet barátság termelősövetkezet. a tsz központi majorjában kialakított alkotóműhelynek már hirneve van. kerekes ferenc fiatal faszobrász munkái, paraszti ihletésű alkotásai sikerrel szerepelnek a különböző kiállításokon, bemutatókon. több-alakos szobrai, domborművei hitelesen ábrázolják a régi és a formálódó mai mezőgazdaságot. a tanyai alkotóműhely egyben a termelősövetkezeti tagok izlésformálását is segíti./mti/

-.-

bb. ^{10.} bemutatók az állami déryné színházban

i nm/gk/p pr la

1976. december 1.

december 3-án, pénteken méstatja be orosz lányban az állami déryné színház társulata petrik józsef rendezésében breffort - monnot: irma, te édes című kétrészes zenés játékát. az évekkel korábban a fővárosban a petőfi színház műsorán is szerepelt darab két főszerepét somfai éva és sallai tiberius alakítja. a díszleteket wlegenast róbert, a jelmezeket ugyancsak vendégként ék erzsébet tervezte./mti/

-.
-4-

⊕ vendégként

bb 4. ötnyelvű sportszótár a moszkvai olimpiára, készül az első portugál-magyar szótár

k km/gg pr bzs la

1976. december 1.

1950-től gazdája az akadémiai kiadó a szótárszerkesztésnek: azóta 225-féle két és többnyelvű szótár jelent meg gondozásukban, 27 nyelven, 460 kiadásban, csaknem nyolcmillió példányban.

dr. décsi gyula, a szótárszerkesztőség vezetője a legfrisebb munkákról, a közeljövőben megjelenő érdekes kiadványokról tájékoztatta az mti munkatársát.

elmondotta: a tudományos igénnyel készülő, a szakemberek igényeit kielégítő nagy szótárak 200-250 ezer adatot tartalmaznak. a napi használat igényeinek kielégítésére, az általános tájékozódás segítségére hivatottak a kézi szótárak, 60-80 ezer szótári adattal. a nyelvvel éppen foglalkozni kezdők igényeit szolgálják a gyors tájékozódást lehetővé tevő kis szótárak 20-25 ezer szótári adattal.

a megjelent szótárak nyelvek szerinti megoszlásában legtöbb az orosz-magyar-orosz, ezt követi a német-magyar-német, az angol-magyar-angol és a francia-magyar-francia szótár.

a szótárkiadás adatai azt mutatják, hogy anyanyelvünk mellett a legfontosabb nyelv az orosz. mind nagyobb az érdeklődés az orosz nyelvű szótárak iránt, hiszen a nyelv jó ismerete lehetővé teszi a szovjetunió alaposabb megismerését, az országaink közötti kapcsolat bővülését. ezen kívül jelentős ösztönző, hogy orosz nyelven a világ minden lényeges kiadványa gyorsan hozzáférhető, s ezáltal lehetővé válik az egész világ tudományával és kulturájával állandóan lépést tartani.

az idén jelent meg a több mint 40.000 címszót tartalmazó, a szovjet nyelvtudósokkal közösen szerkesztett és közös kiadású magyar-orosz szótár. ennek érdekessége, hogy a szerkesztési munkákat párhuzamosan végezték a szovjetunióban és budapesten.

/folyt. köv./

- 5 -

bb 4. /ötnyelvű ... 1. folyt./bzs

a napokban adják le a portugál-magyar kéziszlótár kéziratanyagát, amelynek érdekessége, hogy ez lesz a hazánkban megjelenő első ilyen munka. a tervek szerint 1977 végére jelenik meg a mű. az egyik nszk-beli kiadóval együtt készül a hétnyelvű zenei szótár, amely német, angol, francia, spanyol, olasz, orosz és magyar nyelven több mint hét-ezer, zenével kapcsolatos terminust dolgoz fel. a mű kiadását és szerkesztését a magyar szakemberek végzik. ugyancsak a közeljövőben adják nyomdába az európai fauna latin, angol, német, francia, spanyol, orosz és magyar neveit tartalmazó „európa állatvilága”, című szakszlótárt. dolgoznak már a tudósok a magyar-hindi szótár folytatásaként készülő hindi-magyar szótár munkáin is. a jövő év elején kerül a könyvesboltokba a magyar-holland kis szótár is.

nagy segítséget jelent majd az újságíróknak, szakembereknek a keleti nevek helyesírási szótára, amelyet ligeti lajos akadémikus szerkesztésében, 30-35 iven jelentetnek meg. a szótár feltehetően rendet teremt majd a ma még bizony sokféleképpen írott keleti nevek helyesírásában.

jövőre jelenik meg a magyar-francia, függelékkel bővített szótár, amely már a mai modern szavakat, kifejezéseket is tartalmazza.

a rohamosan fejlődő turizmus következtében mind nagyobb az érdeklődés az ugynevezett uti szótárak iránt. nem-sokára napvilágot lát a lengyel, az olasz, a szerb-horvát, a bolgár, és a francia uti-szlótár. ezek a legköznapi, gyakorlati igényeket elégítik ki, tartalmazzák az utazással, kempingezéssel, autóvezetéssel kapcsolatos szavakat és kifejezéseket, a legfontosabb feliratokat, a legegyszerűbb beszlégetési fordulatokat, összesen körülbelül 7000 címszlót, a kiejtés megjelölésével.

a szzlótárszerkesztők gondoskodnak arról, hogy a tudomány és a technika legkorszerűbb ágainak szzlókincsét is a szakemberek kezébe adják. a műszaki értelmező szzlótár sorozatban jelenik meg a közeljövőben a híradástechnikai, az információ- és rendszer-elméleti, az öntözés- és vízrendezési, a meteorológiai, és az élelmiszeripari tudományok alapfogalmait magyar nyelven definiáló, angol, német, orosz jelentését is megadó kiadvány. ugyancsak közreadják az ndk műszaki kiadójának a verlag technik berlini kiadónak német, orosz, angol nyelvű új adatfeldolgozási, petrokkémiai, automatizálási, világítástechnikai kiadványait.

/folyt. köv./

o

- 6 -

bb 4. /ötnyelvű ... 2. folyt./bzs

a szzlótárszerkesztők érdekes vállalkozása a moszkvai olimpiára megjelenő sportszzlótár, amely angol, német, francia, spanyol, orosz és magyar nyelven tartalmazza majd a legfontosabb, sporttal, olimpiával kapcsolatos szavakat, kifejezéseket. /mti/

--

bb 5. gyarapszik a bajai képtár anyaga

vid/fm bzs hgy

1976. december 1.

nagy értékű képzőművészeti alkotásokkal gyarapodott az idén a bajai túrr istván muzeum gyűjteménye. a bajai városi tanács a közelmúltban csaknem 400 ezer forint értékű képvásárlással gazdagította a leendő képtárt. a festményeket baján élő művészekről, valamint a kitűnő bajai festő, id. éber sándor hagyatékából vásárolta a tanács. csaknem egyidejűleg ajándékozott bajának saját gyűjteményéből 23 képet dr. márton aurél - egykori bajai banktisztviselő - budapesti élő özvegye. az adományozott festmények és rajzok között van aba novák vilmos egy tusrajza, egy józsef öt olajpasztellje, illetve vízfestménye, továbbá szőnyi istván egy rézkarca és uitz béla egy rajza is. a város vezetői szorgalmazzák, hogy a gazdagodó képtári anyag mielőbb állandó kiállításon kerüljön közönség elé. ehhez biztosítják majd a szükséges helyiségeket. ezeken kívül ugyanis más értékes képgyűjtemény, így nagy istván festőművész hagyatékának jelentős része van a város tulajdonában. /mti/

--

bb 6. 200.000 hektoliterrel növekszik a nagykanizsai sörgyár termelése

vid/fm bzs hgy

1976. december 1.

két évtized alatt évi 600.000 hektoliteresre fejlesztették a nagykanizsai sörgyár kapacitását. most tovább növelik a gyár termelését. fejlesztésére, termelés-bővítésre és korszerűsítésre 200 millió forintot fordítanak. már áll a főzoház, épül az új erjesztő üzem. mindennek eredményeként 200.000 hektoliterrel növekszik a nagykanizsai sörgyár évi termelése. a fejlesztés 1979. ben fejeződik be. korszerű gépsorok beállításával bővül a palackozó kapacitás is, így a saját termelésen túl 150.000 hektoliter import-sör palackozását is el tudják végezni. /mti/

--

- 7 -

o

bb 7. nagy méret, színhű nyomat - posztterek új technikával

i ró/tr pr bzs La

1976. december 1.

témában, kivitelben egyaránt számos érdekességet, újdonságot ígérnek a jövőre már áruházakban is kapható újfajta művészi reprodukciók, a posztterek, amelyek rövid idő alatt meghódították a piktúra barátait - tájékoztatták az mti munkatársát a képzőművészeti alap kiadó vállalatánál.

még karácsony előtt a művész-posztterek új sorozata kerül a boltokba. a szépművészeti múzeum gyűjteményéből olyan világhírű festők - például breughel, goya, greco - nevével fémjelzett képek poszter-változata épp úgy érdeklődésre tarthat számot, mint a pécsi múzeumban őrzött 3 vasarely alkotásé. ez utóbbiak egyike a legmodernebb technika segítségével, színhű kivitelben kerül majd a boltokba, - az offset nyomda igen godos kivitelezésében 16 színnel nyomják ezt a képet, míg a fekete-fehér, ugynevezett szita-nyomás a mester „zebrák”, című műve készül ezzel a technikával - éppenséggel a manufaktúrák műgondját idézi.

a jövő évben gondolnak azokra, akik nem tudták beszerezni egyik, vagy másik régebbi kiadványt, ezért újra nyomnak valamennyi korábban megjelent posztert, természetesen bőven akad példa az újdonságokra is. 1977-ben 30 nagy formátumu, 20 kisalakú, s néhány 2x3 méteres, ugynevezett giganto posztert hoznak forgalomba -, s hogy kielégíthessék az igényeket - kétszeres példányszámban. a poszter-gigász mutatvány darabján járni rudolf fotóművész „erdő-részlet”, -e látható majd. a jövő évi kiadványok egyébként új témák sorát kínálják. szép számmal szerepelnek köztük a magyar klasszikusok: lotz károly, vaszary jános, szőnyi istván és újra csontváry; a kortársi képzőművészet megjelenítésére példa makrisz zizi egy gobelinje, frank frigyos csendélet-e, berky viola munkája, s a kuriozumok között az ismert népművész vankóné dudás juli „galgamácsi lakodalmas”, -ának, valamint a képes krónika egy, szent lászló királyt ábrázoló részletének poszter-változatát lehet említeni.

folytatódik a szépművészeti múzeum legismertebb külföldi művésztől származó képeinek kiadása is: mások mellett greco, canaletto, delacroix, - s az impresszionisták közül - monet és pissarro, pikturájának poszter-változata fémjelzi ezt a törekvést. ferenczy istván „pásztorlányka”, és kovács margit „szoptató”, című szobra is hozzáférhető lesz művészi plakáton, s a közlekedési múzeummal közösen adják közre csonka jános, a híres feltaláló - darvas árpád grafikus-művész megkomponálta - autójának poszter megjelenítését. /mti/

- 8 -

bb 8. nyolcadik osztályosok klubja a vasvári könyvtárban

vid/fm bzs hgy

1976. december 1.

a vasvári központi könyvtárban létrehozták az általános iskola nyolcadik osztályosainak klubját, azzal a céllal, hogy a diákokkal - akik több évig gyermekkönyvtárba jártak és a nyolcadik osztályban már a felnőtt könyvtár tagjai lehetnek - külön foglalkozzanak. a könyvtár vezetői elősegítik, hogy a gyermekek megismerjék, nélkülözhetetlennek tartásuk a könyvtár szolgáltatásait, gyorsan és könnyen igazodjanak el a lexikonok, kézikönyvek között. játékos foglalkozások révén kívánják elérni, hogy a könyv és a könyvtár már ne csak szórakozást, kellemes időtöltést jelentsen, hanem a gyermekek a könyvet fontos munkaeszköznek, a könyvtárt pedig művelődésre, ismereteik bővítésére egyik legalkalmasabb helynek tekintsék.

a klubban a nyolcadikosok részére havonta rendszeresen tartanak foglalkozásokat, előadásokat, író-olvasó találkozókat, könyvbemutatókat. megismertetik a tanulókkal a könyvtár zenei részlegét is, izelítőt adnak a komoly zene szépségeiből, felkeltik az érdeklődést a zene iránt. /mti/

-.-

bb 9. új demokratikus fórumok szeged lakónegyedeiben

vid/fm bzs hgy

1976. december 1.

szegeden két éve alakultak meg az első ugynevezett tanácskozási központok, ahol a város vezetői időközönként a lakossággal megbeszélnek a városfejlesztéssel kapcsolatos gondokat, összegezik az ezekkel kapcsolatos javaslatokat. az új demokratikus fórumok fontos segítői a tanácsai munkának. ezért a városi tanács végrehajtó bizottsága most a meglévő körzeti, illetve kerületi pártszervezetek, népfront-csoportok, tanácsstagok működési területének megfelelően huszonnégyre emelte a város egész területét behálózó tanácskozási központok számát.

/folyt. köv./

- 9 -

bb 9. /uj demokratikus ... 1. folyt./bzs

a tanácskozási központokban a lakó- és utcabizottságok tagjaival, a közügyek iránt érdeklődő lakosokkal rendszeresen megismertetik a tanács elé kerülő különféle határozatokat, a városfejlesztés céljait. ezeken az előzetes megbeszéléseken összegyűjtik és a határozatok végleges megszövegezésénél figyelembe veszik a lakosság közérdekű javaslatait. a párházakban, iskolákban, művelődési otthonokban lévő tanácskozási központok a lakóházak környékének szépítésére, társadalmi munkára mozgósítják az embereket. itt tartják meg a tanácstagok beszámolóit is. /mti/

--

- 10 -

bb 11. tévé Lottószelvények

kf/s-ju ie la

1976. december 1.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság az idén is kibocsátotta a soronkívüli tévé Lottószelvényeket, amelyek árusítását december 3-án kezdik meg.

a tévé Lottó számsorsolást december 19-én este, szóráskoztató televízió riportműsor keretében tartják a III. kerületi, Flórián téri Lottóházban. a szelvények tárgynyeresemény sorsolását december 21-én rendezik, a húzáson ezer értékes nyereseménytárgyat főnyereseményként Lakókocsis Zsiguli személygépkocsit sorsolnak ki. a tévé Lottószelvények beérkezési határideje december 16-án déli 12 óra. /mti/

--

bb 12. őszi mélyszántás - új ekékkel

i jf/s-ju ie la

1976. december 1.

a tavaszi vetésű növények közül hazánkban a legnagyobb területen, csaknem 1,5 millió hektáron a kukoricát termesztik a gazdaságok; a jövő évi termés jó megalapozása már ezekben a hetekben, az őszi mélyszántással kezdődik. amíg az időjárás engedi, a traktorosok kint dolgoznak a határban és mélyen átforgatják a talajt, amely a téli évszakban kellőképpen „beérik”, a növényi maradványok a mélyebb rétegekben „leforgatva”, elbomlanak és ismét feltöltik a talajt. Össze- igen nagy mennyiségű növényi szarvat kell az ekéknek eltüntetniük a felszínről. ebben a munkában - a gazdaságokból érkező jelentések szerint - igen jó szolgálatot tesznek sorozatban gyártott új mosonmagyaróvári ekék, amelyeket külön erre a célra alakítottak ki.

háromféle új típusú ekét gyárt a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. a KLC-mintájúak 5 plusz 6, illetve 7 eketettel rendelkeznek, egy-egy eketett fogási szélessége 45 centiméter. az őszi talajmunkáknál különösen 6-os eke tesz jó szolgálatot, amely 32 centiméter mélyen hasítja fel a talajt és ideális minőségű szántást biztosít.

az új típusú mezőgazdasági felszerelésekre főként azért van szükség, mert a gazdaságokban már kétféle típusú nagytraktort alkalmaznak, s ezek „tartozéka”, az új talajművelő eszköz. a magyar rába-steiger traktor és a szovjet K-700-as gép ugyanis olyan teljesítményre képes, hogy a régi kisebb teljesítményű vontatókhoz konstruált ekék már nem felelnek meg hozzájuk. az ekék további érdekessége, hogy önálló megoldású szántóvassal készülnek.

/ folyt. köv. /

7.37/ju /10 940

- 11 -

gbb 12. / őszi ... 1. folyt./-ju

a magyar ekecsalád új tagjai a mezőgazdasági gépkisér-
leti intézet összehasonlító próbáin is versenyképesnek bizo-
nyultak a külföldi ekékkel.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár folyamatosan
szállítja a klc ekéket az agrokör telepekre, ahova még decem-
berben is várnak újabb szállítmányokat. /mti/

--

bb 13. fénysorompókat helyeznek el a zalai közuti és vasuti
átjárókba

vid/fm-ju hgy

1976. december 1.

zala megyében a közutak és vasutvonalak találkozásánál
fénysorompókat szereltet fel a zala megyei közuti igazgató-
ság és a máv szombathelyi igazgatósága. a megye területén 11
sorompó nélküli közuti-vasuti kereszteződés van. közülük a
legveszélyesebb, - a zalaegerszeg és az andráshidai városrész
közötti - átjáróba kezdték meg az első fényjelző berendezés
szerelését. /mti/

--

bb 14. gáztüzelésű kazánok csehszlovákiának és lengyelország-
nak - 55 millió forintos export-szerződés békésben

vid/fm-ju hgy

1976. december 1.

gázkazánt gyárt, motort tekeressel, vízvezetékét és gáz-
fűtést szerel, üveget csiszol a békés megyei vegyipari
vállalat. a jövőre negyedszázados fennállását ünneplő tanácsi
üzem 1968-ban kezdte export-profilját, a gáztüzelésű kazánok
gyártását. az induló év 12 millió forintos termelési értékét
ebben az évben 75 millió forintra növelte kilenc különböző tel-
jesítményű gázkazán gyártásával. a csehszlovák és lengyel ex-
port-partnerével 1971-ben kötött 3 millió forintos üzletét ez
év végére 36 millió forintra növelte.

/ folyt. köv./

7.45/ju

1/2 quo

- 12 -

bb 14. / gáztüzelésű ... 1. folyt./-ju

a vállalat 400 dolgozója újabb célt tűzött maga elé a
jövő évre: 1977. decemberében 120 millió forintos eredményt
akar „asztalra tenni,,, amelyből 55 millió forintra már ex-
portszerződést kötött. /mti/

--

bb 15. 4 millió dollár értékű maláriaellenes gyógyszer tisz-
vasváriból

vid/fm-ju hgy

1976. december 1.

mint ismeretes, az idén az egészségügyi világszervezet
fokozottabb gyógyító-megelőző harcot hirdetett meg a malária
ellen. ennek hatására a világpiacra jelentősen megnőtt a ke-
reslet a tiszavasvári alkaloida vegyészeti gyár terméke, a
delagil iránt. a szabolcs-szatmár megyei gyár delagilt elő-
állító - kémia 5. számú - üzemegységének dolgozói ezért a ko-
rábbinál is gyorsabb ütemben gyártották a malária elleni gyógy-
szert. a munkáskollektiva vállalta, hogy a három műszakos ter-
melést folyamatossá teszi, így a hétvégeken - szombaton
és vasárnap - sem állnak az üzem gyógyszergyártó gépsorai.
munkájuk eredményeként az elmúlt évi 180 tonnával szemben az
idén 280 tonnányit készítettek a fontos hatóanyagból. e mennyi-
ségből a gyár csaknem 260 tonnát exportált, illetve küld napja-
inkban is a tőkés és fejlődő országok piacaira. 80 tonnát ki-
szerelve, - ez megfelel 320 millió szem gyógyszernek -, míg
180 tonnát alapanyagként szállítanak külföldre a tiszavasvári-
ak. a hagyományos kereskedelmi partnerek, - mint india, pa-
kisztán, hollandia, nigéria és tunézia - mellett az idén a who
megbízásából első ízben indítottak utnak delagil - szállít-
mányt togóba és szudánba is. így a tiszavasvári gyár tőkés ex-
portjának értéke delagilból 1976-ban várhatóan 4 millió dollár-
ra nő. /mti/

--

bb 16. centrifugában készül a lámpabúra - új technológia az
ajkai üvegyárban

vid/fm-ju hgy

1976. decembe r 1.

elkészült a mintakollekció az ajkai üvegyárban a svédor-
szágból vásárolt új centrifugával, amelynek segítségével to-
vább bővítik a termékek választékát. a centrifugával külön-
leges formájú és méretű üvegféleségeket gyártanak oly módon,
hogy a forró üvegmassa forgás közben valósággal felkuszik a
centrifuga falára és követi az abban elhelyezett minták alak-
ját.

/ folyt. köv./

8.05/ju

1/2 quo

- 13 -

bb 16. /centrifugában ... 1. folyt./-ju

a hazai és a külföldi vásárlók körében már is nagy az érdeklődés e termékek iránt. a kanadai kereskedők elsősorban extra méretű tálak iránt érdeklődnek az nszk-beli partnerek pedig ugyancsak nagyméretű lámpaburákat rendeltek meg, amelyek tet-szés szerint készülhetnek ólomkristályból vagy káliüvegből.
/mti/

--

bb 17. jogsegélyszolgálat a dunántúli kőolajipari gépgyárban

vid/fm-ju hgy

1976. december 1.

a nagykanizsai dunántúli kőolajipari gépgyárban december elsején megkezdte tevékenységét a gyári jogsegélyszolgálat. azért hozták létre, hogy a gyár dolgozói személyes vitás ügyekben jogi tanácsokat kapjanak, s ügyes-bajos dolgaik intézése miatt ne kelljen munkahelyükről távolmaradniok. a gyári jogsegélyszolgálat szükség esetén a jogi képviselőt is ellátja. a gyár három jogi szakértője hetenként három napon áll a gyár dolgozóinak rendelkezésére. /mti/

--

bb 18. mérőkocsi orenburgba

vid/fm-ju la

1976. december 1.

az elektronika átviteltechnikai szövetkezet patvarci üzemében befejezték egy távközlési mérőkocsi null-sorozatának összeszerelését. a különleges járműveket utnak indították a szovjetunióba. a három mérőkocsi az orenburgi földgáz-távvezeték távközlő rendszerének ellenőrzésére szolgál. a speciális gépkocsikba felszerelt berendezés - miközben a szakemberek a zavarelhárításon dolgoznak - ,, beépül,, a telekommunikációs láncolatba, a hiba kijavításáig veszi és továbbítja a távvezeték folyamatos működéséhez szükséges információkat. az egyenként mintegy negyedmillió forint értékű mérőkocsik mintadarabjait a helyszínen kipróbálják, s ha a gyakorlatban is beválnak, a szövetkezet megkezdi a sorozatgyártást. /mti/

--

8.15/ju

- 14 -

Tó gao

19. 160 hektárnyi cukorrépa és 15 ezer hektárnyi kukorica vár még betakarításra szabolcsban

vid/fm-ju hgy

1976. december 1.

a téliesre fordult időjárás hátráltatja a még kint lévő őszi kapások szedését, így november végén még mindig 160 hektárnyi cukorrépa és 15 ezer hektárnyi kukorica vár betakarításra szabolcs-szatmár megyében. a cukorrépának azonban ez már csupán a 2 százaléka, a kukoricának viszont 13 százaléka van még a földeken. a múlt év hasonló időszakában a kukoricának csak a 3 százaléka állt a lábán. most tárolás előtt minden szemét szárítani kell. az őszi mélyszántásban viszont a múlt évinél is jobban állnak. a tervezett 125 ezer hektárból 81.500 hektáron, az előirányzott területnek 65 százalékán készítették elő a talajt a tavasziak alá, míg tavaly ilyenkor 63 százaléknál tartottak.

az alma exportálása jó ütemben haladt. a 41 ezer vagonnyi termésből eddig 24 ezer vagonnal szállítottak külföldre, a legtöbbet a szovjetunióba. csaknem tízezer vagon almát tárolnak a megyében későbbi szállításokra és hétezer vagonnal adtak el a belföldi piacon és feldolgozó gyáraknak. étkezési burgonyából a tervezettnél 400 vagonnal kevesebbet vásároltak fel. /mti/

--

bb 20. összeült a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

-ju -cz

1976. december 1.

szerdán összeült a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága.

az ülésen - a politikai bizottság javaslatára - az időszérij nemzetközi kérdéseket és az 1977 évi terv- és állami költségvetés irányelveit vitatja meg, valamint egyéb soronlévő kérdéseket tárgyal a központi bizottság. /mti/

--

9.30/ju

- 15 -

Tó gao

bb 21. fiatalok osztálya a divatcsarnokban

t kf/tm-ju -cz

1976. december 1.

a centrum áruházak ifjusági programjában corvin és az újpesti áruház után szerdán a divatcsarnokban nyitották meg a fiatalok osztályát.

az áruház. 4. emeletén - az utóbbi időben kevésbé forgalmas női konfekció osztályból - választották le a fiatalok öltöztetéséhez, szórakozásához mindent együtt kínáló, külsőre is tetszetős, hangulatos osztályt. a négymillió forintos készletben konfekció, divat-kötöttáru, bőrdíszmű, bizsu, finom-kozmetikai cikkek, hanglemezek és rádiók találhatóak a himzett bluztól a hosszú estélyiruháig, a farmertől a bundáig gazdag a választék. az osztály eladói is fiatalok, stilszerűen farmer-szoknyában szolgálják ki a hasonló koru vevőket. szolgáltatásként az osztályon vásárolt pulóverre még matricát is rávasalnak.

a centrum áruház jövőre vidéken is több helyen nyit majd külön osztályt a fiataloknak. /mti/

--

bb 22. rendőrségi hírek

-ju -cz

1976. december 1.

pécsvárad és geresdlak közötti utszakason csibi Antal 31 éves szijgyártó himesházi lakos személygépkocsijával az utpadkára hajtott és felborult. a baleset következtében a gépkocsiban tartozkodó két éves Tibor nevű gyermeke olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. feleségét, csibi Antalné, 25 éves fonónőt súlyos sérüléssel szállították kórházba. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség szakértő bevonásával folytatja.

budaörs külterületén az m-7-es autópályán a vezetői engedéllyel nem rendelkező juhász István 34 éves esztergályos, budapesti lakos kölcsönként személygépkocsival elütötte gáti László 29 éves operaénekes, budapesti lakost, aki a műszaki hiba miatt álló személygépkocsija mellett tartózkodott. juhász István a baleset helyszínéről segítségnyújtás nélkül továbbhajtott, de a rendőrség elfogta. gáti Lászlót súlyos sérüléssel szállították kórházba. a vizsgálat eddigi adatai szerint juhász István ittasan vezette a személygépkocsit, a rendőrség őrizetbe vétele mellett indított ellene eljárást. /mti/

--

↓ rövid idő alatt

10.10/ju

- 16 -

10.10.45

bb 23. sarlós István fogadta az olasz köztársaság párt küldöttségét

tm-ju -cz

1976. december 1.

a hazafias népfront országos tanácsa meghívására kedden Magyarországra érkezett az olasz köztársaság párt küldöttsége, amelyet Battaglia főtitkár helyettes vezet. a küldöttséget fogadta sarlós István, a hmf ot főtitkára. /mti/

↓ Adolfo

--

felhasználható: 17 órától!

bb 25. befejeződtek a szarvasi vajda Péter pedagógus hetek

vid/ká-ju -cz

1976. december 1.

az egy hónappal ezelőtt kezdődött vi. szarvasi vajda Péter pedagógus hetek záróünnepségét szerdán délután rendezték meg a helyi művelődési központ színháztermében. ez alkalomból csepregi Zoltán szobrászművész átadta a művelődési központnak a forradalmár pedagógusról vajda Péterről készített mellszobra eredeti gipszmodelljét. a szobor a vajda Péter gimnázium és szakközépiskola előkertjében áll. /mti/

--

11.00/ju

10.11.45

- 17 -

bb 26. új nádudvari szolgáltatás: a mezőgazdasági gépek korrozívvédelme

vid/ká-ju -cz

1976. december 1.

új ágazattal bővült a nádudvari kukorica és iparinövény-termelési együttműködésben résztvevő gazdaságokban a rendszerközpont által nyújtott szolgáltatás: megkezdtek a tervezési korrozívvédelmet. a munkát gépkocsiba épített saját tervezésű egység segítségével végzik el. a kite 317 taggazdasága közül már az indulásnál 111 jelentett be igényt korrozívvédelemre, s egyebek között 145 nagyértékű kombájn kívánnak megóvni. a szakemberek számítása szerint a kite-hez tartozó gépek évi közvetlen korrozív kára körülbelül hatvan millió forint, míg a közvetett károsodás értéke megközelíti a 150 millió forintot. a korrozívvédelem esetén - csupán ötven százalékos védelmi hatáskokkal is - több mint száz millió forintos megtakarítás érhető el. a korrozívvédelmet a taggazdaságokban térítésmentesen látja el a rendszerközpont, csupán a felhasznált védőanyagok árát kell megfizetni. /mti/

--

bb 27. karácsonyi vásár az ndk centrumban

t me/tm-ju -cz

1976. december 1.

az ndk kulturális centrumában szerdán megnyílt a hagyományos karácsonyi kiállítás és vásár. amint dieter henze, a központ igazgatója a megnyitót megelőző sajtótájékoztatón elmondotta, az idén is iparművészeti termékeket állítottak ki. az ajándéktárgyak közt megtalálhatók fafaragások, háztartási eszközök, raffia kézimunkák csakugy, mint textiliák, kerámia-tárgyak. köztük számos egyedi alkotás. sajátos ndk-termékek az érc-hegységbeli fafaragók karácsonyi piramisa, a füstölő emberke, a diótörő. a lausitzi kék-fehér kerámiákkal a felnőtteknek, míg a babákkal, bábfigurákkal, karácsonyi diszikkal a gyermekeknek szerezhetnek örömet a vásárlók. a választék várhatóan újabb iparművészeti termékekkel bővül majd. /mti/

--

11.10/ju

10.11.11

- 18 -

bb 28. fehérje zöldnövényből - részvénytársaság alakult egy magyar világszabadalom hasznosítására

vid/ká-ju -cz

1976. december 1.

vepex fővállalkozási iroda Rt. elnevezéssel önálló vállalat kezdte meg munkáját tatabányán egy nagy jelentőségű magyar találmány külföldi és belföldi hasznosítására. a szabadalom lényege az, hogy állati takarmányozásra és humáncélú táplálkozásra egyaránt alkalmas fehérjekoncentrátumot vonnak ki a hulladék zöldnövényekből.

a találmány négy kutató, dr. holló jános, koch lehel, zagyvai istván és dr. görög jeno vegyészek nevéhez fűződik. már évekkel korábban kutatták a módját annak, hogy milyen gazdaságos technológiával lehetne kivonni a zöldnövényekben lévő értékes fehérjét. a sikeres laboratóriumi és félüzemi kísérletek után tamásiban felépült az első olyan gyár, ahol a kutatók által kidolgozott különleges eljárással nyerik ki a hulladék zöldnövényekből a levélfehérjét. az évek során annyira tökéletesítették a technológiát, hogy most már szinte valamennyi zöldnövényből - kivéve a mérgező anyagot tartalmazókat - dus fehérjekoncentrátumot állítanak elő. elsősorban lucernát és különféle fűféléket dolgoznak fel. az ilyen vepex-termék nagy értékére jellemző, hogy a külföldi piacokon a szójával azonos, sőt még magasabb áron lehet eladni. a kutatások eredményeként valamennyi állatfajta takarmányozására, sőt emberi táplálkozásra is alkalmas a vepex-eljárással kinyert fehérjekoncentrátum.

szinte az egész világon kutatják a különböző zöldnövényekből a fehérje kinyerését, de a magyar feltalálók három-négy évvel megelőzték a külföldi szakembereket. így sikerült elérni, hogy találmányuk az egész világra szabadalmi oltalmat kapott. dr. holló jános és koch lehel a szabadalomért állami-díjat kapott. az állami tervbizottság határozata alapján alapította a nehézipari minisztérium - a mém-mel, a külkereskedelmi és a pénzügyminisztériummal egyetértésben - a jelentős szabadalom értékesítésére a vepex fővállalkozási Rt-t. az új állami szervezet a nehézipari minisztérium önálló vállalataként, részvénytársaság formájában, tatabányai székhellyel működik. részvényesei a tatabányai szénbányák, a licencia találmányokat értékesítő vállalat és a phylaxia oltóanyag-és tápaszer vállalat. a 400 millió forint alapitőkével alapított vállalat jogot kapott a vepex-eljárás és az ehhez kapcsolódó egyéb műszaki, tudományos módszerek, kutatási eredmények külföldi és belföldi hasznosítására. a fehérje-előállításához szükséges berendezések exportjára is vállalkozik az export-import joggal felruházott vepex Rt. a főrészvényes, a tatabányai szénbányák, már rendelkezik a gépgyártási technológiával, amely az eljárás gépi hátterét biztosítja.

/ folyt. köv. /

termelő

11.10.11

10.11.11

11

28. / fehérje ... 1. folyt./-ju

a vepex rt. többféle módon tervezi a szabadalom hasznosítását. Európában, valamint a közel-keleten és afrikában klasszikus fővállalkozási formában, komplett fehérjeelőállító üzemek építésére vállalkozik. távol-keleten /japánban, a fülöp-szigeteken stb./ a licenc eladását szorgalmazza, míg az egyesült államokban az eljárás bevezetésére közös vállalat alapítását tervezi. a fehérjeelőállítás magyar módszere iránt számos országban érdeklődnek, hiszen a fehérjehiány ma világszerte problémát jelent. a vepex rt. máris megkezdte a tárgyalások előkészítését több külföldi céggel a szabadalom eladására, illetve közös vállalat alapítására. /mti/

-. -

f e l h a s z n á l h a t ó: 16 órától!

bb 24. moszkvai esték - orosz ételkülönlegességek a kaposvári dorottyában

vid/ká-ju -cz

1976. december 1.

moszkvai esték kezdődtek szerdán a kaposvári dorottya szállóban, ahol immár negyedik alkalommal kerül sor nemzeti ételkülönlegességek bemutatására. ezuttal a moszkvai budapest szálló mesterszakácsai és cukrászai készítik a fogásokat. a vendégek eredeti orosz ételkülönlegességek - rizses rétes, serpenyős fogas, kijevei tyuk- és moszkvai borscs leves, fogaskocsonya - között válogathatnak. /mti/

-. -

bb 30. megnyitották az első amerikai-magyar közös vállalat budapesti üzletét

t ol/pá-ju -cz

1976. december 1.

nem egészen egy évvel a társasági szerződés aláírása után, szerdán megnyitották a radelcor műszerkereskedelmi ksztd budapest, ii., zsigmond tér 8. szám alatti üzletét.

/ folyt. köv./

11.55/ju

10/13²⁵

- 20 -

bb 30. / megnyitották ... 1. folyt./-ju

a társaság az első magyar-amerikai közös vállalat, amely orvoslaboratóriumi műszerek forgalomba hozatalára alakult, az amerikai corning cég a budapesti radelkis ipari szövetkezet és a metrimpex műszeripari külkereskedelmi vállalat közreműködésével. a magyar részről történő tőkehozzájárulásban ennek az új üzletnek a létrehozása is belefoglaltatott.

az esztendeje aláírt szerződés nem maradt csupán írott szöveg. a corning cég részéről megtörtént az első közös gyártású műszer know-howjának teljes átadása. a radelkis megkezdte a dokumentációs anyag feldolgozását. a metrimpex, ugyan- csak mint a ksztd tagja beindította az anyag- és a gépbeszerzés folyamatát, s mindennek eredményeként az m-161 típusú vérgázanalizátor a jövő évben forgalomba is kerül. az üzletet rövidesen a radelkis-ben gyártott radelcor-műszerekkel népesítik be, s az első magyar-amerikai gyártmányt várhatóan további típusokkal gazdagítják. jelenleg a bemutatóteremben a kiállított különféle corning műszerek tekinthetők meg és a radelkis- valamint az utóbbiakhoz szükséges tartalékalkatrészek vásárolhatók.

gyártmányai

Luj

a megnyitón - amelyen részt vett r.c. mudd, az usa budapesti nagykövetségének ügyvivője is, r.l. sullivan, a corning vezető képviselője - ujságírók kérdésére elmondották, hogy az eddigieket további sikerekkel kecsegtető szerencsés kezdetnek tartják a radelkis és a corning közötti kapcsolatok bővítéséhez. a corningnak eddig ez az egyetlen kelet-európai gyártási és értékesítési kooperációja. a metrimpex közreműködésével a radelcor gyártmányait a corning nyugati, a magyar külkereskedelmi vállalat pedig keleti piacokra exportálja, klinikák, orvosi laboratóriumok számára. /mti/

-. -

bb 29. hortobágyon pihentek a darvak

vid/ká-ju -cz

1976. december 1.

november végén a darvak utolsó csapatai is elköltöztek a hortobágyi nemzeti park területéről. a szakemberek szerint az utóbbi évtizedekben csak háromszor volt az ideihez hasonló mozgalmas darujárás. csaknem egy hónapon át száz és száz ritka madár járta a puszta legtávolabbi zugait. hajdan a vízrendezések és lecsapolások előtt bűven fészkeltek darvak az ecsedi láp, a sárrét és a hanság mocsárrengetegekben de ma már csak észak-európa és ázsia sarkköri tájain találhatnak nyugodt költőterületet. délrevonulásuk évszázadok óta megszokott utvonalaiknak egyike vezet át a hortobágyon, ahol napokig - ha kedvez az idő - hetekig is pihennek, erőt gyűjtenek a további hosszú utra. /mti/

-. -

-21-

10/13²⁵

28. / fehérje ... 1. folyt./-ju

a vepex rt. többféle módon tervezi a szabadalom hasznosítását. Európában, valamint a közel-keleten és afrikában klasszikus fővállalkozási formában, komplett fehérjeelőállító üzemek építésére vállalkozik. távol-keleten /japánban, a fülöp-szigeteken stb./ a licenc eladását szorgalmazza, míg az egyesült államokban az eljárás bevezetésére közös vállalat alapítását tervezi. a fehérjeelőállítás magyar módszere iránt számos országban érdeklődnek, hiszen a fehérjehiány ma világszerte problémát jelent. a vepex rt. máris megkezdte a tárgyalások előkészítését több külföldi céggel a szabadalom eladására, illetve közös vállalat alapítására. /mti/

--

-----
f e l h a s z n á l h a t ó : 16 órától!
-----

bb 24. moszkvai esték - orosz ételkülönlegességek a kaposvári dorottyában

vid/ká-ju -cz

1976. december 1.

moszkvai esték kezdődtek szerdán a kaposvári dorottya szállóban, ahol immár negyedik alkalommal kerül sor nemzeti ételkülönlegességek bemutatására. ezuttal a moszkvai budapest szálló mesterszakácsai és cukrászai készítik a fogásokat. a vendégek eredeti orosz ételkülönlegességek - rizses rétes, serpenyős fogas, kijevi tyuk- és moszkvai borscs leves, fogaskocsonya - között válogathatnak. /mti/

--

bb 30. megnyitották az első amerikai-magyar közös vállalat budapesti üzletét

t ol/pá-ju -cz

1976. december 1.

nem egészen egy évvel a társasági szerződés aláírása után, szerdán megnyitották a radelcor műszerkereskedelmi kszrt budapest, ii., zsigmond tér 8. szám alatti üzletét.

/ folyt. köv./

11.55/ju

10/132

- 20 -

bb 30. / megnyitották ... 1. folyt./-ju

a társaság az első magyar-amerikai közös vállalat, amely orvoslaboratóriumi műszerek forgalomba hozatalára alakult, az amerikai corning cég a budapesti radelkis ipari szövetkezet és a metrimpex műszeripari külkereskedelmi vállalat közreműködésével. a magyar részről történő tőkehozzájárulásban ennek az új üzletnek a létrehozása is belefoglaltatott.

az esztendeje aláírt szerződés nem maradt csupán írott szöveg. a corning cég részéről megtörtént az első közös gyártású műszer know-howjának teljes átadása. a radelkis megkezdte a dokumentációs anyag feldolgozását. a metrimpex, ugyan-csak mint a kszrt tagja beindította az anyag- és a gépbeszerzés folyamatát, s mindennek eredményeként az m-161 típusú vérgázanalizátor a jövő évben forgalomba is kerül. az üzletet rövidesen a radelkis-ben gyártott radelcor-műszerekkel népesítik be, s az első magyar-amerikai gyártmányt várhatóan további típusokkal gazdagítják. jelenleg a bemutatóteremben a kiállított különféle corning műszerek tekinthetők meg és a radelkis valamint az utóbbiakhoz szükséges tartalékalkatrészek vásárolhatók.

✓ Gyártmányai

Luj

a megnyitón - amelyen részt vett r.c. mudd, az usa budapesti nagykövetségének ügyvivője is, r.l. sullivan, a corning vezető képviselője - újságírók kérdésére elmondották, hogy az eddigieket további sikerekkel kecsegtető szerencsés kezdetnek tartják a radelkis és a corning közötti kapcsolatok bővítéséhez. a corningnak eddig ez az egyetlen kelet-európai gyártási és értékesítési kooperációja. a metrimpex közreműködésével a radelcor gyártmányait a corning nyugati, a magyar külkereskedelmi vállalat pedig keleti piacokra exportálja, klinikák, orvosi laboratóriumok számára. /mti/

--

bb 29. hortobágyon pihentek a darvak

vid/ká-ju -cz

1976. december 1.

november végén a darvak utolsó csapatai is elköltöztek a hortobágyi nemzeti park területéről. a szakemberek szerint az utóbbi évtizedekben csak háromszor volt az ideihez hasonló mozgalmas darujárás. csaknem egy hónapon át száz és száz ritka madár járta a puszta legtávolabbi zugait. hajdan a vízrendezések és lecsapolások előtt báven fészkeltek darvak az ecsedi láp, a sárrét és a hanság mocsárrengetegekben de ma már csak észak-európa és ázsia sarkkörüli tájában találunk nyugodt költőterületet. délrevonulásuk évszázadok óta megszórt utvonalaiknak egyike vezet át a hortobágyon, ahol napokig - ha kedvez az idő - hetekig is pihennek, erőt gyűjtenek a további hosszú utra. /mti/

--

-21-

10/132

bb 31. a meliorációra, a rét- legelőgazdálkodásra adott állami támogatás felhasználásáról tanácskoztak szombathelyen

vid/fm-ju -cz

1976. december 1.

vas megyében az elmúlt öt évben vízrendezésre, talajjavításra, valamint a rét-legelőgazdálkodás fejlesztésére mintegy 170 millió forint állami támogatást kaptak a tsz-ek. e jelentős összeg felhasználását a szakemberek a helyszíneken vizsgálták, s a szerzett tapasztalatokat tárgyalták meg szerdán szombathelyen, a megyei tanács vb. mezőgazdasági bizottságának ülésén.

többek között megállapították, hogy a komplex meliorációs munka az érintett tsz-ekben megteremtette a nagyüzemi gazdálkodás alapfeltételeit, kialakult a nagyüzemi táblarendszer, utahálózat. a melioráció kedvezően befolyásolta a talajok adottságait, termőképességét, s a természetű növények választékát. általában az jellemző, hogy egyszerűsítették a vetésszerkezetet, a nem gazdaságos ágazatokat felszámolták és az értékesebb növények területét növelték. csökkent például a rozs, az őszi árpa, - növekedett a kukorica vetésterülete, s eredményesen termelnek ma már lucernát, szóját is a javított területeken.

a vizsgálatnak fontos tapasztalata az is, hogy a talajjavításon túl alapvető feltétele a termélnövekedésnek a termeléstechológia pontos betartása is.

kedvezőek a tapasztalatok a rét- legelőgazdálkodás fejlesztésére adott állami támogatás felhasználásáról is. a javított területeken emelkedtek a hozamok, a gazdaságokban javult a takarmányhelyzet. a gyepgazdálkodásban elterjedtek a legkorszerűbb módszerek, a gazdaságok a tervező intézetek utmutatásait a korábbinál jobban hasznosítják.

a szakemberek véleménye szerint a gyepterületek további szakszerű javításával elérhető, hogy a nagyüzemek újabb jelentős szántóföldi területeket szabadítsanak fel a tömegtakarmány-termesztés alól, s ezeket az árutermelés szolgálatába lehet állítani.

a tanácskozáson fontos feladatként jelölték meg a vízrendezés, talajjavítás során létrehozott cső- és árokrendszerek állandó, folyamatos karbantartását. ezt a munkát jelenleg az egyházasradóci tsz-ben végzik a legkorszerűbben. több közös gazdaságban az árkok egy része már eliszaposodott, s nem működik megfelelően a vízlevezető rendszer. a tsz-vezetők figyelmét arra hívták fel, hogy a nagy költséggel létrehozott üzemi berendezések karbantartása elsősorban a szövetkezetek érdeke, feladata. ha erre a tsz-ek nincsenek felkészülve, kössenek több évre szóló karbantartási szerződést a vízgazdálkodási társulatokkal.

a meliorációra, a rét- legelőgazdálkodás fejlesztésére fordított beruházás hatékonyságának fokozása érdekében a bizottság felhívta a figyelmet a vezetési, szakmai-gazdálkodási színvonal további növelésére is. /mti/

12.15/ju

- 22 -

bb 32. időjárásjelentés

-ju -cz

1976. december 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1976. december 1-én, szerdán 12 órakor:

változékony, szeles, az évszakhoz képest enyhe idő

szárazföldünk legnagyobb részének időjárását nyugatról keletre nagy sebességgel vonuló, óceáni eredetű, enyhe, nedves léghullámok irányítják. hatásukra délnyugat- és nyugat-európában, valamint az alpok térségében és a kárpát-medencében erősen felhős, szeles, több helyen esős az idő. a szovjetunió európai területének déli része, valamint a balkán-félsziget fölött gyenge leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást, ott sok helyen ködös az idő. a következő 36 órában a kárpát-medencében változékony, szeles, az évszakhoz képest enyhe marad az idő.

hazánkban kedden felhős, vagy erősen felhős idő volt. a dunántúlon és délkeleten helyenként 3-5 órán át sütött a nap. az ország északi és középső részén főként délelőtti többfelé volt köd, helyenként ködszitalással. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 2 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet a tartósan ködös helyeken 2-7, máshol 7-11 fok között alakult. ma hajnalra mínusz 1-plusz 6 fokig hűlt le a levegő. a reggeli órákban a kárpát-medencét nedves, óceáni eredetű levegő árasztotta el. délelőtti erősen felhős, vagy borult idő volt, a dunántúlon, valamint a fővárosban és miskolcon esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 5-10 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3,2 fok volt, 0,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 mm, mérsékelten süllyed.

várható időjárás csütörtök estig: általában borult idő, majd átmenetileg felszakadozó felhőzet, sokfelé ismétlődő esővel, záporral. többfelé élénk, időnként erős, a dunántúlon viharos lökésekkel kísért déli, délnyugati, majd átmenetileg északnyugatra forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-12 fok között.

/mti/ a duna vízállása budapestnél: 205 cm.

--

13.12/ju

- 23 -

bb 33. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke december 1-én
13 óráig:

se-ju -cz

1976. december 1.

1. rendelet
  2. pcm-szisztéma
  3. faszobrászat
  4. sportszótár
  5. képtár
  6. sörgyártás
  7. posztterek
  8. iskolai könyvtár
  9. tanácskozási központok szegeden
  10. bemutatók
  11. tévé lottószelvények
  12. mélyszántás / 1-es sz. javítás/
  13. fénySOROMPÓK ZALÁBAN
  14. gáztüzelésű kazánok exportja
  15. maláriaellenes-gyógyszer
  16. új üvegyártási technológia
  17. jogsegélyszolgálat / 2-es sz. javítás/
  18. mérőkocsi orenburgba
  19. kapások szedése szabolicsban
  20. mszmp kb ülése
  21. fiatalok osztálya a divatcsarnokban / 3-as számú javítás/
  22. rendőrségi hírek
  23. olasz küldöttség sarlósnál / 4-es javítás/
  24. moszkvai esték
  25. pedagógus hetek szarvason
  26. korrozióvédelem
  27. karácsonyi vásár az ndk centrumban
  28. fehérje zöldnövényből / plusz 5-ös javítás/
  29. darvak vonulása
  30. orvoslaboratóriumi műszerek üzlete /6. sz. beljavítás/
  31. legelőgazdálkodási tanácskozás
  32. időjárásjelentés
  33. hírjegyzék
- /mti/

13.30/ju

10 134

--

- 24 -

bb. 34. szebbek, virágosabbak a heves megyei települések

vid/fm/rj -cz

1976. december 1.

a hazafias népfront heves megyei elnöksége szerdán egerben tartott ülésén összegezte a lakóhelyszépítési verseny 1976. évi tapasztalatait. megállapították, hogy az idén minden korábbi évihez viszonyítva szélesebbkörűvé vált a lakosság tevékenysége környezetük szépítésében, csinosításában. heves megye 95 települése nevezett be a versenybe, amelynek eredményeként megyeszerte több mint egymillió rózsát, virágpalántát, dísznövényt és több ezer facsemetét ültettek el. szépen gondozott és rendezett parkok is tanúsítják a verseny eredményeit. az esztétikai tényezők mellett a mozgalom jól szolgálta a környezetvédelmet is. a városok között hatvánt itélték a legjobbnak, ahol a tanács és a népfrontbizottság évek óta eredményesen szervezi a lakosság, valamint az intézmények és üzemek lakóhelyszépítési tevékenységét. a hatvaniak 1976-ban mintegy négy millió forint értékű társadalmi munkát végeztek.

a háromezer lakoson aluli települések kategóriájában andornaktálya község lakossága bizonyult a legaktívabbnak, ahol az utcákat, parkokat mindenhol a falubeliek által telepített és gondozott virágok díszítik. /mti/

--

bb. 35. az elmúlt években csaknem 1500 cigánycsalád költözött új lakásba pest megyében

vid/gö/rj fm -cz

1976. december 1.

a cigánylakosság helyzetéről tárgyalt szerdán a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. a jelentésből kitűnt, hogy a cigánylakosok számának évi növekedése eléri az 5 százalékot, amely jóval meghaladja a megye lélekszámának növekedési ütemét. jelenleg csaknem 20 ezer cigányszármazású lakos él pest megyében. helyzetük rendezését, a társadalomba való beilleszkedésüket fontos társadalompolitikai feladatnak tartják a megye vezetői. intézkedéseik, valamint a fokozott társadalmi segítség nyomán számos új lehetőség adódott felemelkedésükhöz, beilleszkedésükhöz. évről-évre csökken a megyében a cigánytelepek, a putrilakások száma, mind többen akarnak tanulni, becsületesen végzett munkából élni. az elmúlt években több cigányszakmunkás lett brigádvezető, s számosan kapták meg a „kiváló dolgozó”, kitüntetést. nagy számban élnek azonban még olyanok, akiknek gondolkozásmódja, a társadalmunkhoz való viszonya nem változott.

/folyt.köv./

13.40 rj

Tollu

-25 -

bb. 35. / az elmúlt években... 1. folyt./rj

a szociális követelményeknek meg nem felelő telepek felszámolása során az elmúlt években 1.417 cigánycsalád költözött új lakásba, ezzel 25 százalékkal csökkent a telepeken élők száma. az v. ötéves tervidőszakban a megyében 25 telepet számolnak fel. ezenkívül ingyenes vagy kedvezményes telekjuttatással, építési és házvásárlási kölcsönrel támogatják a cigánylakosság egyéni lakásépítési törekvéseit. a végrehajtó bizottság elhatározta továbbá, hogy javítják az egyelőre még fennmaradó cigánytelepek kommunális ellátottságát, közegészségügyi helyzetét. az eddiginél erőteljesebb felvilágosító munkával kívánják oda hatni, hogy minél több cigánygyermek végezze el az általános iskola nyolcadik osztályát, a felnőttek körében csökkenjen az analfabétizmus, s növekedjen a munkaképes cigánylakosság foglalkoztatottsága. /mti/

--

bb. 38. „nyílt nap,, a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid/fm/rj -cz

1976. december 1.

első alkalommal tartottak szerdán „nyílt napot,, a miskolci nehézipari műszaki egyetemen, hogy az érettségi előtt álló fiatalokkal megismertessék a műszaki felsőoktatási intézményt. a borsod megyei pályaválasztási intézettel közösen szervezett ismeretesen a miskolci, illetve a megyében lévő gimnáziumoknak és szakközépiskoláknak a műszaki pályák iránt érdeklődő mintegy háromszáz tanulója vett részt.

a „nyílt nap,, résztvevőit dr. kozák imre rektorhelyettes köszöntötte, és vázolta a bányász-, a kohász- és a gépészmérnöki kar, a dunaujvárosi és kazincbarcikai kihelyezett tagozatok működését. dr. terplán zénó tanszékvezető egyetemi tanár tájékoztatta a fiatalokat a képzési formákról, a három karon szereshető különböző diplomákról, az egyetem tanulmányi rendjéről. a tájékoztatót követő „fórumon,, pedig a fiatalok kérdéseire adtak választ. /mti/

--

14.05 rj

Tóth

-26 -

bb. 39. a „tanító-muzeum,, országos pályázat eredményhirdetése szolnokon

vid/fm/rj -cz

1976. december 1.

„tanító-muzeum,, elnevezéssel országos pályázatot hirdetett 1976-ban - immár másodszor - a kulturális minisztérium és az országos pedagógiai intézet. a pályázat célja, hogy segítse az iskolák és a muzeumok együttműködését, a muzeumok eszköztárának felhasználását az iskolai oktató, nevelő munkában, módszereket adjon az egyes tananyagok jobb elsajátításához. a pályázat eredményhirdetésére szerdán szolnokon, a „muzeum és iskola,, című országos tanácskozás és ötletvásár keretében került sor. garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes adta át az okleveleket és díjakat a legsikeresebb alkotások szerzőinek. három kategóriában - az általános iskola alsó, illetve felső tagozata, továbbá középfoku oktatási intézetek számára - beküldött munkák közül kilenc ért el első, második, illetve harmadik helyezést, három pályázatot pedig külön jutalomban részesítettek.

a díjazott pályamunkák a téma nemcsak egyszerű leírását tartalmazzák, hanem mélyrehatóan elemzik a tapasztalatokat, módszereket adnak a muzeumok és az iskolák kapcsolatainak elmélyítéséhez. a művek zöme jól hasznosítható, elsősorban a történelem és a magyar irodalom oktatásában, ezért a pályázatot meghirdető szervek módszertani kiadványban adják közre.

az országos tanácskozás második napján a szolnoki galériában ötletvásárt tartottak. a résztvevő pedagógusok, muzeológusok megtekintették az ország 23 muzeumának anyagából összeállított szemléltető kiállítást, majd megvitatták a látottakat. „élet és műveltség a budai királyi palotában,, címmel bemutató tanítás volt a szolnoki varga katalin gimnázium második osztályában. /mti/

--

bb. 37. a magyar vöröskereszt

gk/rj pr -cz

1976. december 1.

a földrengés sújtotta törökországi lakosság megsegítésére takarókból és téli felsőruházatból álló gyorssegély-küldeményt indít utnak. /mti/

--

bb. 42. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 22. számú /rendőrségi... hirünk 2. bek. 3.-4. és 7. sorában a név helyesen:

g á t i i s t v á n

/mti/

--

14.15 rj

Tóth

-27 -

bb. 41. település- és szövetkezetpolitikai munkabizottság alakult
t/km/tm/rj pr -cz 1976. december 1.

a hazafias népfront országos tanácsának település- és szövetkezetpolitikai munkabizottsága szerdán tartotta alakuló ülését a hnf országos tanácsának székházában. a munkabizottság a korábbi várospolitikai, valamint falu- és szövetkezetpolitikai munkaközösségek helyett alakult meg, 31 taggal. az alakuló ülés napirendjén szerepelt a feladatok és munkamódszerek megbeszélése, valamint a szövetkezeti törvény módosításáról szóló javaslat megvitatása.

a munkabizottság a hazafias népfront vi. kongresszusának iránymutatása alapján négy fő területen fejt majd ki tevékenységet. a településpolitikai albizottság rendszeresen feldolgozza majd a város, a falu, a szórt települések legfontosabb kérdéseit, társadalmi, gazdasági, szociális, kulturális fejlesztésének tennivalóit kiemelten foglalkoznak majd az új lakótelepek közösségi életének kialakításával. munkájuk során állandóan figyelemmel kísérik a kis települések, tanyák helyzetét, javaslatokat dolgoznak ki a belső vándorlás csökkentésére, a fiatalok, a nők helyben való foglalkoztatására. ugyancsak fontos feladatnak tartják a települések lakóinak társadalmi, gazdasági, kulturális igényeinek kielégítését.

az agrárpolitikai albizottság tevékenysége felöleli a mezőgazdasági fejlesztés kérdései közül mindazokat, amelyek a nagyüzemekre, a háztáji- és kiegészítő gazdaságok helyzetének alakulására vonatkoznak. megvizsgálják az ezzel összefüggő társadalmpolitikai, szociális, és kulturális kérdéseket.

a szövetkezetpolitikai albizottság az egyes szövetkezeti ágazatok és a hazafias népfront között kialakított gyümölcsöző együttműködésnek megfelelően napirenden tartja a szövetkezetpolitika általános elvi kérdéseinek ápolását, az ezzel összefüggő átfogó szabályozások érvényesülését. az albizottság fontos feladatának tartja a szövetkezetek és a népfrontbizottságok helyi együttműködésének továbbfejlesztését.

/folyt.köv./

14.25 rj

-28 -

bb. 41. / település- ... 1. folyt./rj

a kertbarát-mozgalom és a kisállattenyésztés kérdéseivel foglalkozó albizottság működteti a kertbarátok központi klubját, és irányítja a kertbarátok országos társadalmi szövetségét.

amint dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke, a település és szövetkezetpolitikai munkabizottság elnöke elmondta: a munkabizottság tevékenységét az albizottságok által előkészített tanácskozások, kerekasztal beszélgetések, és helyszíni tapasztalatcserék útján végzi. a tapasztalatokat minden esetben a népfrontmozgalom rendelkezésére bocsátják, a hnf titkárságán keresztül javaslatokat tesznek majd az érintett állami és társadalmi szervezeteknek. az egyes albizottságok legkésőbb január közepéig elkészítik jövő évi munkatervüket, javaslatokat tesznek azokra a programokra, amelyet a munkabizottság teljes plénuma előtt tárgyalnak, vitatnak majd meg.

a munkabizottság tagjai ezt követően előadást hallgattak meg a szövetkezeti törvény módosításával összefüggő javaslatokról. e kérdéssel jelenleg kilenc megyében folynak a társadalmi viták. a szövetkezetek fejlődésének következtében mindinkább szükségessé vált a különböző jogok decentralizálása, a szövetkezeten belüli kisebb csoportok jogainak erősítése, a formális rendelkezések megszüntetése. a szövetkezeti törvény módosításának és korszerűsítésének egyik legfőbb indoka, hogy tovább erősítsék a szövetkezeti demokráciát, nagyobb figyelmet fordítsanak az érdekek összehangolására, a társadalmi érdekek érvényesítésére, az ellenőrzés hatékonyságának javítására. /mti/

--

bb. 45. előjegyzéses járóbetegfogadási rendszer szombathelyen

vid/fm/rj -cz

1976. december 1.

előjegyzéses betegfogadási rendszer lépett életbe szerdán szombathelyen, a vas megyei rendelőintézetben. az országban még újdonságnak számító korszerű járóbeteg-ellátási forma lényege, hogy a legtöbb gyógyászati ágban előre tudja a beteg, mikor fogadják a szakrendelésen. így várakozás nélkül ellátják, megkapja a szükséges kezeléseket és gyógyszereket. így a 280 000 vasi ember egészségügyét szolgáló intézet fel tud készülni a betegek beosztás szerinti fogadására, gyorsabbá, hatékonyabbá válik a gyógyítás.

nyugat-dunántul egészségügyi központja, szombathely ezzel újabb jelentős lépést tett a korszerű járóbeteg-ellátásban. nem ez az első egészségügyi szervezési rendszer, amelyet itt bevezettek és például szolgált más gyógyintézeteknek. egyes szakrendeléseken - például fogászat - már jól bevált az előjegyzéses betegfogadás. általánossá tételében bizonyára több rendelőintézet követi. /mti/

--

14.30 rj

-29 -

bb 36. kiállítás az ensz bélyegeiből - ismét megnyílt a bélyegmuzeum

t kf/pá-ju ie -cz

1976. december 1.

az egyesült nemzetek szervezetének felkérésére a posta kiállításon mutatja be az ensz 25 év alatt kiadott bélyegeit. a kiállítást szerdán juhari istvánné, a posta vezérigazgató-helyettese ünnepélyesen nyitotta meg a bélyegmuzeumban.

a bélyegkiadás 1840 óta az egyes államok, illetve azok postáinak joga. ez alól egyetlen kivétel az ensz, amely 1951-óta ad ki bélyeget. az elmúlt 25 évben a világszervezet new york-i postaigazgatása és genfi európai fiókja csaknem 1 milliárd példányban 340 féle bélyeget és 25 millió példányban nyolc blokkot jelentetett meg. az ensz bélyegek a nemzetközi együttműködést, az emberiség legnemesebb szándékait fejezik ki, rajzaikkal és öt nyelvű felirataikkal a béke fenntartásáról, a leszerelésről, az emberi jogokról, a gyermekvédelemről, a nők egyenjogúságáról, a tudomány és a technika jelentőségéről, az atomenergia és a világűr békés felhasználásáról, a fejlődő országok problémáiról szólnak, az ensz alapokmányát és sokféle szakosított intézményét mutatják be.

az ensz bélyegeinek tervezésébe bevonja a világ valamennyi országának művészeit. a szervezet európai székhelyének postaigazgatása először a magyar vertel józsef grafikusművész tervei alapján készült bélyeget adta ki 1969-ben. a kiállításon a többivel együtt természetesen látható az, a világszervezetet sugárzó világítótoronyként ábrázoló „magyar származású, bélyeg is. a kiállításon bemutatják azokat a magyar bélyeget is, amelyeket a posta az elmúlt 21 évben - amióta tagja az ensz-nek - adott ki a világszervezet

céljairól, szerződéséről, a leszerelésről, a környezetvédelemről stb. a bélyegmuzeumban egyébként az egyes országok gyűjteményeiben is megtalálhatók az ensz vonatkozású bélyegek.

az ensz kiállítással kilenc hónapos szünet után nyitották meg ismét a bélyegmuzeumot, amely ezentúl az eddigi három nap helyett - akárcsak a többi muzeum - hétfő kivételével naponta 10-18 óra között tekinthető meg. szinte páratlan értékű világgyűjtemény található itt, a különleges ritkaságoktól a tömegesen megjelent bélyegekig. a tárlókban bemutatott többszáz ezer és a raktáron lévő többmillió bélyeg nemzeti kincs, értéke szinte felbecsülhetetlen. ezenkívül számos bélyegtervrajz, próbanyomat, nyomóeszköz, 30 ezer darabos hamisítvány-gyűjtemény, filatélia könyv- és okmánytár teszi teljessé a muzeum gazdag anyagát. /mti/

--

14.25/ju

- 30 -

bb 40. magyarország és india kapcsolatairól

i pr/s-ju pr -cz

1976. december 1.

amint jelentettük: losonczy pá, az elnöki tanács elnöke shri fakhruddin ali ahmednak, india elnökének meghívására december első felében hivatalos látogatásra indiába utazik.

x x x

magyarország 1948-ban vette fel a diplomáciai kapcsolatokat indiával. 1951-ben létesítettünk külkepviseletet újdelhiben, s diplomáciai kapcsolatainkat 1959-ben emeltük nagykövetségi szintre. kétoldalu kapcsolataink 1960-ig meglehetősen szűk körűek voltak, pozitív változásokat a 60-as évek elejétől a magasszintű látogatások eredményeztek. az első nagyjelentőségű látogatás apró antal - akkor miniszterelnökhelyettesként tett - 1961 évi útja volt indiában. ezt követően kormányfőként dr. münlich ferenc, majd kállai gyula utazott indiába, indira gandhi magyarországra és azután elnöki látogatásokra került sor: losonczy pá 1969-ben, illetőleg dr. zakir husain 1968-ban, v.v. giri 1970-ben, f.a.ahmed pedig 1975-ben tárgyalt a partnerországban. az egyre élénkebbé vált kétoldalu kapcsolatokat tartalmasan fejlesztik a miniszteri, miniszterhelyettesi kölcsönös látogatások és különféle szakdelegációk útjai. az 1972-es miniszterelnöki találkozáson létrejött megállapodásnak megfelelően 1974 júniusában első alkalommal került sor a külügyminisztériumok közötti kétoldalu konzultációra miniszterhelyettesi szinten, és 1974 október-novemberében megtartották a magyar-indiai gazdasági vegyesbizottság első ülészeit.

magyarországnak a fejlődő országokkal folytatott külkereskedelmében india kiemelkedő szerepet játszik: az összes export-importforgalmat figyelembevéve 1973-ban például a második helyen állt. a két ország közötti árucsereforgalom az 1971. január 1-én életbe lépett hosszulejáratu, öt éves kereskedelmi és fizetési megállapodás ad kereteket. e megállapodás kölcsönösen biztosítja a legnagyobb kedvezmény elvének alkalmazását. indiára vonatkozó távlati kereskedelempolitikánk számos esetben találkozik az indiai gazdaságfejlesztési elképzelésekkel. a számok önmagukért beszélnek: a magyar vállalatok 1975-ben több mint 350 millió rupia összegben exportáltak indiába, míg a behozatal elérte a 180 millió rupiát. a két ország közötti gazdasági kapcsolatuk növekedésére jellemző, hogy a kölcsönös árucsereforgalom az utóbbi években esztendőnként átlag 10-15 százalékkal emelkedett, de például 1974-ben a növekedési ütem elérte a 40 százalékot. indiából származó behozatalunk körülbelül 90 százalékban a magyar népgazdaság számára fontos mezőgazdasági és anyag-jellegű cikkekből áll.

/ folyt. köv. /

14.30/ju

- 31 -

1530

bb 40. / magyarország ... 1. folyt./-ju

legjelentősebb tételei: fehérjetakarmányok, vasérc, csillám, jutaáru, nyers pamutszövet, félkész bőrök, kávé, tea, bors, dohány. az utóbbi években a korábbinál nagyobb mértékben importáltunk iparcikket is. kivitelünk tulnyomó hányadát hengerek, áruk, különféle vegyi anyagok és gyógyszer alapanyagok teszik ki. a népxport részesedése kivitelünkben 20 százalék körül mozog. az utóbbi években a magyar exportlista különféle új gépipari termékekkel bővült: a hitel megállapodás keretében létrejött szerződések alapján lámpa- és fénycsőgyári, valamint erőművi berendezések, szerszámgépek, különféle műszerek, oxigéngyártó berendezések és egyéb gépipari termékek értékesítésére kerül sor.

a kölcsönös áruszállítások hagyományos formái mellett néhány területen kialakultak, illetve kialakulóban vannak az együttműködés újabb formáiként a kooperációk / például vácuumtechnikában, mikrohullámu berendezések gyártásában, stb./, szélesedik a szellemi export / az alumíniumiparban, az erőművek építésében / és közös vállalkozásokat is létrehozunk, például a gyógyszergyártásban. a kooperáció továbbfejlesztését indiai részről elsősorban a híradástechnikai és a vácuum technika területén szorgalmazzák. magyarország indiai műszaki segítséget nyújt, ez ipari létesítmények tervezésében és építésében, valamint az állandó szakembercserében és képzésben valósul meg.

a magyar-indiai műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság 1976 áprilisi tárgyalásain olyan hosszutávú együttműködési témákról esett szó, amelyek a kétoldalú forgalom dinamikus növekedését biztosítják és ugyanakkor a két ország közötti tartós kapcsolati elemeket erősítik. így többek között szó esett komplett csőgyár szállításáról indiai, az indiai wolframérc-feldolgozás kifejlesztéséről egyrészt az izzó indiai már működő gyárának ellátására, másrészt a magyar igények kielégítésére, alumíniumkohászati együttműködésről és szerszámgépek, konfekciósipari gépek, autóvillamosági próbapadok indiai szállításáról, illetve kulcsrakész konfekciósüzemek indiai üzembehelyezéséről.

kulturális együttműködésünk mintegy másfél évtizedes hagyományokkal rendelkezik, s kapcsolataink kiterjednek tudományos területekre is. indiai a fejlődő országok között - politikai kapcsolatainkkal összhangban - fontos partnernek tekintjük a kulturális és tudományos együttműködés terén is. e kapcsolataink alapja az 1962-ben aláírt kulturális egyezmény, amelyet két évenként aláírt munkaterv végrehajtásával töltünk meg tartalommal.

/ folyt. köv./

14.42/ju

- 32 -

14.42

bb 40. / magyarország ... 2. folyt./-ju

e munkatervek viszonylag tág és rugalmas keretein lehetővé teszik, hogy az együttműködést kiterjesszük olyan - főleg újkeletű - ágazatokra is, amelyek számára egyéb szerződéses keret még nem létezik. viszont: az együttműködés bővülésével, mélyülésével kikerül a munkatervből és önálló, államközi egyezményes keretet kap például a műszaki-tudományos együttműködés. a munkaterv szabályozta tudományos együttműködésben fokozottabb hangsúlyt kapnak a társadalomtudományok. felsőoktatási együttműködésünk a továbbképzést szolgáló ösztöndíjak felajánlásán túl kiterjed a helyszíni oktatás formáinak kialakítására és bővítésére is. a delhi egyetemen magyar lektorátus működik. 1974-ben magyar oktatókkal és műszerekkel analitikai-kémiai tanfolyamot szerveztünk, s hasonlóképpen: közgazdasági és talajtani helyszíni tanfolyam is helyet kapott az együttműködésben. a két nép művészetét, szellemi értékeit kölcsönös kiállítások rendezésével ismerhették-ismerhetik meg a magyar, illetve az indiai érdeklődők. az indiai irodalom legjobbainak alkotásai - a klasszikus ramayana-tól a kortás indiai írókig - jeles magyar műfordítók tolmácsolásában kerülnek a hazai olvasók kezébe. indiaiban is napvilágot láttak különböző nyelvekre lefordítva magyar novellák és kisregények.

a tudományos-műszaki együttműködés mindinkább az 1974 januárjában aláírt egyezményre és munkatervre épül. itt a fő cél a gazdasági élet szükségleteiből adódó konkrét tudományos problémák megoldása, s az alaputak helyébe mindinkább az alkalmazott kutatások kerülnek. az országos atomenergia bizottság és az indiai atomenergia bizottság külön egyezmény alapján áll együttműködésben, ami szakemberek és műszaki-tudományos információk cseréjére terjed ki. /mti/

--

bb 44. fotókiállítás pakson a tisztájról

vid/fm-ju -cz

1976. december 1.

szerdán pakson kiállítás nyílt nagygyörgy sándor budapesti fotóművésznék a tisztáját bemutató felvételeiből. a kiállítás anyagát később a járás községeiben is bemutatják. /mti/

--

14.55/ju

- 33 -

14.55

bb 43. új komputer az orvostudomány szolgálatában -
avatóünnepség a szegedi egyetemen

vid/fm bzs -cz

1976. december 1.

hazánk vidéki egészségügyi intézményei közül elsőként a szegedi orvostudományi egyetem kapott nemrégiben elektronikus számítóközpontot. az annak idején felszerelt francia gyártmányu komputer segítségével hamarosan sikereket értek el az egészségügyi szervezés, a járó- és fekvő-beteg-ellátás, a gyógyszerészeti kutatás terén. az ilyen jellegű feladatok hatékonyságának további növelésére most nagyobb teljesítményű, hazai gyártmányu, r 10-es számítógépet szereltek fel.

a több mint huszonöt millió forint értékű új gépekkel, berendezésekkel bővített számítóközpontot szerdán avatták fel a szegedi orvostudományi egyetemen. a költségeket nagyobb részben az egészségügyi minisztérium, illetve az országos műszaki fejlesztési bizottság fedezte. ennek ellenében a kibernetika, illetve az elektronikus számítógép orvosi alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat, az ezzel kapcsolatban rendszerbe foglalt tudományos anyagot a szegedi kutatók a hazai egészségügy rendelkezésére bocsátják.

a fő feladat továbbra is a nagy számtömegeken alapuló egészségügyi statisztikák, továbbá a gyógyszerkutatás, valamint a közvetlen gyógyászati feladatok számítógépes rendszerének kidolgozása, s végül ezzel kapcsolatban a komputer hatalmas memóriáján alapuló adatbank létrehozása. statisztikai feladatuk körében érdekes a szegedi fogászati klinika fogszuvasodás megelőzésére irányuló kísérleteinek segítése. ennek lényege, hogy meghatározott alföldi falvak lakóiról sokszázezer adatot rögzítettek arról, miként befolyásolja a fluorral kevert konyhasó fogyasztása a fogszuvasodást. a hatalmas adattömeg számítógépes értékelése hozzájárulhat a fogszuvasodás - mint népbetegség - megelőzési módjának kidolgozásához.

ugyancsak a statisztika körébe tartozó feladat a klinikák betegeiről - például a sebészetben a szívműtétekről - gépi dokumentáció készítése. ebből általános következtetések levonása mellett a betegeknek egyéni előnyük is származik: amennyiben ugyanis ismét visszakerülnek a klinikára, a gép memóriája révén az orvosok pillanatokon belül mindent megtudnak a betegről és szükség esetén azonnal intézkedhetnek.

/folyt. köv./
15.13/bzs

- 34 -

15.13

bb 43. /új komputer ... 1. folyt./bzs

jelentős a komputer alkalmazása a szegedi egyetemi gyógyszerkutatásoknál is. új gyógyszer felfedezése, kidolgozása esetén a gép segítségével szinte megmintázható a gyógyszer összetevőinek, anyagának a testnedvekben történő eloszlása, felszívódása. a számítógépi modell alapján következtetni lehet a gyógyszernek a gyakorlatban várható élettani hatásaira, s ez meggyorsítja az új gyógyszer kísérletezési idejét. /mti/

--

bb 46. györgy endre

pá pr bzs -cz

1976. december 1.

nyugdíjas újságíró, a muosz szociális bizottságának titkára 78 éves korában elhunyt. temetéséről később történik intézkedés.

magyar újságírók országos szövetsége

/mti/

--

bb 47. papi békegyűlés

pr bzs -cz

1976. december 1.

a hnf budapesti bizottsága szerdán papi békegyűlést tartott az új-városháza nagytermében. a résztvevők meghallgatták pirityi sándornak, az mti külpolitikai főszerkesztője helyettes vezetőjének az időszerű nemzetközi eseményekről szóló előadását. /mti/

--

bb 48. szocialista szerződést írtak alá az épülő márkushegyi bányabányászati, tervezői és kivitelezői

vid/fm bzs -cz

1976. december 1.

szocialista együttműködési szerződést írtak alá szerdán orosz lányon a szénbánya vállalat, valamint az új márkushegyi bányájának beruházásában részt vevő tervező, illetve kivitelező vállalatok igazgatói, párt- és szakszervezeti, valamint kisz-bizottsági titkárai.

/folyt. köv./

15.23/bzs

- 35 -

15.23

bb 48. /szocialista ... 1. folyt./bzs

a szerződés célja, hogy a már épülő bányánál olyan együttműködés alakuljon ki, amellyel az esetleg felmerülő akadályokat együttesen és minél gyorsabban elháríthatják. a szerződés-aláírási ünnepségen szovjet bányászdelegáció is részt vett. a szovjetunió szénbányászati szakemberei ugyanis az építés-szervezési tervek készítésével, valamint a gépek szállításával ehhez a beruházáshoz is nagy segítséget nyújtanak.

amint az már közismert, jelentős szovjet segítséggel valósul meg az egész eocénprogram, amelynek során négy új bánya és - termelésük hasznosítására - egy dunántúli gyűjtőerőmű épül. mind a négy bánya a komárom megyei szénmedencékhez tartozik. a program első állomásaként kezdték meg ez év szeptemberében a márkushegyi bánya építését. a 3,3 milliárd forintos költséggel létesülő üzemben a termelést 1981-ben meg kell kezdeni, a beruházást pedig 1984-ben be kell fejezni. amikor majd teljes kapacitással működik az új bánya, napi 600 vagon szenet ad. joggal nevezhető föld alatti gyárnak is, hiszen termelése, a személy- és az anyagszállítás is teljesen gépesített lesz, s távvezérléssel irányítják. így a bányászokat minden nehéz fizikai munkától mentesítik.

a márkushegyi bánya beruházásának pontos és gazdaságos megvalósítására nagy gondot kell fordítani - mondotta az együttműködési szerződés aláírásán résztvevő dr. kapolyi lászló nehézipari miniszterhelyettes. a hazai nehéziparnak ugyanis az ötödik, majd a hatodik ötéves tervben is az eocénprogram lesz a legnagyobb beruházása. a beruházás jó megvalósításával is be kell a hazai szénbányászatnak bizonyítania, hogy maradéktalanul teljesíteni akarja azokat a nagy feladatokat, amelyekkel a népgazdaság megbizta. egyúttal azt is be kell bizonyítania, hogy a szénbányászat versenyképesen helyt tud állni az energiatermelésben. /mti/

-.-

bb 51. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 30. sz. hírünk /megnyitották .../ címében és szövegében a név helyesen:

kft

-.
- 36 -

/mti/
15.28/bzs

16⁰⁰

bb 49. képzőművészeti kiállítás dombóvárrott

vid/fm bzs -cz

1976. december 1.

szerdán dombóvárrott kiállítás nyílt a város felszabadulásának évfordulója alkalmából meghirdetett képzőművészeti pályázatra beküldött legjobb alkotásokból. cserép imre, a városi pártbizottság titkára mondott ünnepi beszédet, majd ujjváry lajos festőművész, a zsüri elnöke átadta a díjakat. a tárlaton harmincöt pályázó csaknem száz festménye, grafikája, szobra, illetve kisplasztikája látható. a pályázók mindegyike egy-egy munkáját felajánlotta már épülő városi új művelődési központ díszítésére. /mti/

-.-

bb 50. országos vegyipari munkás-képzőművészeti kiállítás sajobábonyban

vid/fm bzs -cz

1976. december 1.

az észak-magyarországi vegyiművek fennállásának negyedszázados jubileuma alkalmából az üzem sajobábonyi kultúrotthonában szerdán megnyílt a negyedik országos vegyipari munkás-képzőművészeti kiállítás.

a hagyományos tárlatra tizennyolc vegyipari üzem képzőművészeti szakköreinek tagjai több mint kétszázötven alkotást küldtek be. a zsüri döntése alapján tizenegy szakkör több mint száz alkotását mutatták be. a tárlaton többek között olajfestmények, grafikák, fafaragások, éremdomborítások, textil munkák láthatók.

a kiállítás megnyitása alkalmából adták ki a díjakat a legjobb képzőművészeti szakköröknek. az első helyezést a káncsbarcikai izsó miklós képzőművészeti szakkör nyerte el. /mti/

-.-

16.32/bzs

- 37 -

16¹⁰

bb.52. bakfark bálint emlékműsort

s/pr/a/la

1976. december 1.

rendez a fészek művészklub csütörtök este 1/2 9 órakor. a bakfark consort hangversenye után bemutatják kis józsef rendezőnek a magyar orfeusz című filmjét./mti/

--

bb.53. irodalmi jutalmak - füst milán emlékére

pá/pr/a/la

1976. december 1.

szerdán a magyar írók szövetsége székházában átadták a füst milán emlékére alapított irodalmi jutalmakat. féja géza, a bíráló bizottság elnöke méltatta a két jutalmazott, gyergyai albert és lakatos menyhért munkásságát. a jutalom átadásánál ott volt dr. marczali lászló kulturális miniszter-helyettes és füst milán özvegye./mti/

--

bb.54. kritikusok díja

pá/pr/a/la

1976. december 1.

a magyar rádió elnöksége a kritikusok díjával jutalmazta a kiemelkedő magyar hangjátékok és dokumentumjátékok alkotóit.

az év legjobb hangjátékáért az írói díjat csurka istván-nak ítelték sárkefe című művéért. a rendezői díjat barlay gusztáv- lendvai györgy palackposta című hangjátékának rendezéséért, a színészi díjakat pápay erzsi a lendvai-darabban és kovács jános mesterházi lajos regále című hangjátékában nyújtott alakításáért kapta.

/folyt.köv./

16.50 /a

- 38 -

1420

bb.54./ kritikusok.....folyt./-a

a kishangjáték-kategóriában az írói díjra a zsűri nem adott javaslatot; a rendezői díjat varga géza kapta maróti lajos szökés című darabjának megvalósításáért. a színészi alakításra kitűzött díjakat tordy géza/maróti lajos:szökés/ és jani ildikó/ fendrik ferenc: én tudom! koppenhága!/ kapta.

a dokumentumjáték-kategóriában szabó orsolya részesült díjazásban budapesti krétakör című dokumentumjátékáért.

a díjazott produkciókat a rádió a közeljövőben megismétli./mti/

--

bb.55. magyar-lengyel gazdasági megállapodások

sl/s/a/la

1976. december 1.

szerdán budapesten tordai jeno és tadeusz nestorowicz külkereskedelmi miniszterhelyettesek aláírták az 1977 évi magyar-lengyel árucsereforgalmi jegyzőkönyvet. a jegyzőkönyv alapján előirányzott kölcsönös szállítások mintegy 580 millió rubelt tesznek ki és ezzel a jövő évi magyar-lengyel árucsereforgalom várhatóan 16 százalékkal meghaladja az 1976 évi előirányzatokat. az összforgalom nagyobb részét továbbra is a gépek és berendezések képezik. előrehaladást jelent, hogy az áruválasztékot sikerült új termékekkel kibővíteni. a magyar gép-kivitelen belül jelentősen nő a szerszámgépek, stúdióberendezések, műszerek, mezőgazdasági gépek, zománcozott, készülékek és erősáramu ipari termékek exportja. a jegyzőkönyv biztosítja, illetve egyes cikkeknel bővíti a közúti gépjárműipari kooperációs megállapodásban előirányzott szállításokat. e megállapodás keretében gépjármű hátsóhidakat, szervó-kormányokat, önindítókat szállítunk a lengyel népköztársaságba. a hosszulejárati megállapodáshoz viszonyítva növeltük a fiat 126p személygépkocsik komplettálásához szükséges magyar szállításokat és ennek megfelelően előreláthatóan a tervezettnél több, 5310 kisszemélygépkocsi érkezik 1977-ben hazánkba. a lengyel gépkivitel legnagyobb tétele a kabai cukorgyár építése, illetve berendezése. az új cukorgyár mind korszerűsége, mind nagysága szempontjából a cukoripar legjelentősebb üzeme lesz.

/folyt.köv./

17.20/a

-2ü

- 39 -

1450

bb .55./ magyar-lengyel.....1.folyt./-a

a gyár építését és szerelését lengyel szakemberek végzik. tengeri áruszállító kapacitásunk növelése szempontjából nagy jelentőségű az a három tengeri hajó, amelynek átadása a jövő évben várható. az előző évek szállításaihoz, valamint a hosszulejáratu megállapodáshoz képest növekedik a lengyel építő- és uté-
pítőgépek, elektronikai termékek, műszerek, mezőgazdasági gépek behozatala. 1977-ben jelennek meg először mezőgazdaságunkban az új bizon-gigant márkájú gabonakombájnok. az 1977 évi magyar-lengyel árucsereforgalmi jegyzőkönyv biztosítja a két ország közötti kohászati együttműködés további kiszélesítését, a tradicionális energiahordozók és nyersanyagok kölcsönös szállításának folytatását. a jól funkcionáló gumiipari és műszáltermelési kooperációs megállapodások mellett a kölcsönös építőanyagipari szállítások újabb lehetőséget teremtenek az ipari együttműködés kiterjesztésére. mindkét fél nagy gondot fordít a lakosság ellátását szolgáló fogyasztási cikkek forgalmának bővítésére. e termékcsoporthoz a szállítások 23 százalékkal növekednek az előző évhez viszonyítva. a következő évben jelentősen növeljük a gyógyszerek kivitelét, bővítjük a butorok cseréjét. ugyancsak nagyobb lehetőséget ad a megállapodás a belkereskedelmi és szövetkezeti választékcseré kiszélesítésére.

a két ország közötti együttműködés fejlődését mutatja, hogy az 1977 évi szállítások több mint egynegyede szakosítási és kooperációs megállapodások alapján történik.

a megállapodás aláírásánál jelen volt dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, valamint stefan jedrychowski, budapesti lengyel nagykövet. ezt megelőzően dr. biró józsef fogadta tadeusz nestorowicz miniszterhelyettes, akivel megbeszélést folytatott a két ország közötti kereskedelem kérdéseiről. ugyancsak szerdán a külkereskedelmi minisztériumban udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes és tadeusz nestorowicz lengyel külkereskedelmi miniszterhelyettes aláírta azt a kormányközi megállapodást, amely szerint lengyelország 1976-1978 között 9.54 millió rubel értékű áruszállítással járul hozzá a magyarország és a szovjetunió között épülő 750 kilovoltos távvezeték építéséhez. ez a megállapodás szerves része a kgst komplex programjában kitűzött nemzetközi energetikai együttműködésnek, melynek keretében - az 1974 februárjában aláírt sokoldalú megállapodás értelmében - magyarország és a szovjetunió között 750 kilovoltos távvezeték épül. a távvezeték a magyar és a szovjet fél építi meg, az egyes kgst tagországok pedig hozzájárulásként az építés ütemének megfelelően anyagot, gépeket és berendezéseket, valamint fogyasztási cikkeket adnak./mti/

17.25/a

- 40 -

1450

bb 56. ecuadori gazdasági küldöttség budapest

sl bzs la

1976. december 1.

galo montano perez ipar-, kereskedelem- és integrációügyi miniszter vezetésével szerdán ecuadori gazdasági delegáció érkezett budapestre a magyar-ecuadori vegyes bizottság ii. ülésére. áttekintik a két ország gazdasági és kereskedelmi kapcsolatainak alakulását és kijelölik a további feladatokat a kétoldalú gazdasági kapcsolatok, az árucsereforgalom bővítése érdekében. /mti/

--

bb 57. elutazott pejo berbenliev

t mir/s pr bzs la

1976. december 1.

szerdán elutazott hazánkból pejo berbenliev, a bolgár népköztársaság művészeti és kulturális bizottságának elnökhelyettese, aki a bolgár zene napjai alkalmából - hivatalos kulturális küldöttség élén - egyhetes látogatást tett hazánkban.

magyarországi tartózkodása során pejo berbenlievet fogadta pozsgay imre kulturális miniszter, valamint tóth dezső, az mszmp központi bizottsága tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője. a bolgár vendég - a magyar-bolgár kulturális kapcsolatok további elmélyítésének lehetőségeiről - megbeszéléseket folytatott dr. molnár ferenc kulturális államtitkárral és garamvölgyi józsef miniszterhelyettesel. részt vett a bolgár zene napjai több rendezvényén, s ellátogatott fővárosi és vidéki kulturális intézményekbe is.

elutazásakor a ferihegyi repülőtéren garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes bucsuztatta. jelen volt vladimir videnov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

17.38/bzs

- 41 -

1800

bb 58. e m b a r g ó : 18.30 óráig!

magyar vezetők üdvözlő távirata kubai vezetőkhez

gk pr bzs la

1976. december 1.

dr.fidel castro ruz elvtársnak, a kubai kommunista párt központi bizottsága első titkárának, a kubai köztársaság forradalmi kormánya elnökének;
dr.osvaldo dorticos torrado elvtársnak, a kubai köztársaság elnökének

h a v a n n a

kedves elvtársak! a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa és országgyűlése, valamint a magunk nevében elvtársi üdvözlőnk és szívélyes jókívánságainkat küldjük önöknek, a kubai kommunista párt központi bizottságának, a kubai köztársaság forradalmi kormányának és egész dolgozó népének a granmával végrehajtott partraszállás 20. évfordulója és a nemzetgyűlés első ülészakának megnyitása alkalmából.

a granma forradalmárainak husz esztendővel ezelőtt végrehajtott nagyszerű vállalkozása méltó folytatása volt a kubai nép legjobb fiai által vívott évszázados függetlenségi harcnak és a moncada-laktanyát ostromló hősök dicső tetteinek.

a nemzetgyűlés első ülészakának összehívása a szocializmusért, az új társadalom politikai intézményeinek létrehozásáért folytatott küzdelem kiemelkedő eseménye és jelentős állomása a kubai forradalmi folyamatnak.

kedves elvtársak!

ezekben az ünnepi órákban őszinte szívvel kívánunk önöknek és valamennyi nemzetgyűlési képviselőnek újabb nagyszerű sikereket a népük javára, szocialista hazájuk felvirágoztatására kifejtett felelősségteljes munkájukban.

/folyt. köv./

- 42 -

17.43/bzs

18⁰⁵

bb 58. /magyar vezetők ... 1. folyt./bzs

kádár jános,

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára,

losonczi pál,

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

lázár györgy,

a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke,

apró antal,

a magyar népköztársaság országgyűlésének elnöke

/mti/

.-

18¹⁰

-43-

bb 59. e m b a r g ó : 18.30 óráig!

magyar vezetők üdvözlő távirata a laoszi népi demokratikus köztársaság kikiáltásának első évfordulója alkalmából

gk pr bzs la

1976. december 1.

kaysone phomvihane elvtársnak, a laoszi forradalmi néppárt főtitkárának, a laoszi népi demokratikus köztársaság miniszterelnökének;
szufanuvong elvtársnak, a laoszi népi demokratikus köztársaság elnökének, a legfelsőbb népi gyűlés elnökének,

v i e n t i a n e

kedves elvtársak!

a laoszi népi demokratikus köztársaság kikiáltásának első évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa, a magyar országgyűlés és az egész magyar nép nevében őszinte jókívánságainkat fejezzük ki önöknek, a laoszi forradalmi néppártnak, a laoszi népi demokratikus köztársaság kormányának, a legfelsőbb népi gyűlésnek, és önökön keresztül a laoszi népnek.

a laoszi forradalmi néppárt vezetésével a hős laoszi nép vereséget mért az imperialista agresszorokra és a belső reakcióra, Laosz független, szabad ország lett, s a laoszi nép rátérhetett a szocializmushoz vezető utra.

Őszinte örömmel és elismeréssel tekintünk a népi hatalom megszilárdítására, a háboru okozta sebek begyógyítására, a gazdasági élet kibontakoztatására és a társadalom forradalmi átalakítására terén elért eredményeikre. nagyra értékeljük a laoszi népi demokratikus köztársaság következetes internacionalista külpolitikáját.

pártjaink, országaink és népeink kapcsolataiban új szakaszt nyitott a kaysone phomvihane elvtárs vezette párt- és kormányküldöttség látogatása Magyarországon. meggyőződésünk, hogy ez alkalommal kötött megállapodásaink végrehajtása tovább erősíti országaink és népeink testvéri barátságát és sokoldalú együttműködését.

/folyt. köv./
18.05/bzs

- 44 -

1815

bb 59. /magyar vezetők üdvözlő ... 1. folyt./bzs

szívvel kívánunk önöknek, és önökön keresztül az egész laoszi népnek további kiemelkedő sikereket hazájuk szocialista építésében, a békéért, a társadalmi haladásért és országuk felvirágoztatásáért folytatott munkájukban.

kádár jános,

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára,

Losonczi pál,

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

Lázár györgy,

a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke,

apró antal,

a magyar népköztársaság országgyűlésének elnöke

x x x

az évforduló alkalmából táviratban köszöntötte testvérszervezetét a hazafias népfront, az országos béketanács, a szakszervezetek országos tanácsa, a magyar nők országos tanácsa és a magyar kommunista ifjúsági szövetség.
/mti/

--

18.10/bzs

- 45 -

1820

bb 62. részvétáviratok jakubovszkij marsall elhunytá
alkalmából

bzs la

1976. december 1.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt köz-
ponti bizottságának első titkára és lázár györgy, a mi-
nisztertanács elnöke részvétáviratot intézett l.i.
brezsnyevhez, a szovjetunió kommunista pártja központi
bizottságának főtitkárához és a.n. kosziginhez, a szov-
jetunió minisztertanácsa elnökéhez ivan ignatyevics
jakubovszkij marsall, a varsói szerződés tagállamai egye-
sített fegyveres erői főparancsnokának elhunytá alkalmá-
ból.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter
táviratban fejezte ki részvétét d.f. usztyinov marsall-
nak, a szovjetunió honvédelmi miniszterének és a.i. gribkov had-
sereg tábornoknak, a varsói szerződés tagállamai egyesített
fegyveres erői törzsfőnökének.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter ve-
zetésével magyar kormányküldöttség utazik i.i. jakubovszkij
marsall temetésére. /mti/

--

bb 60. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke
13.00 órától 18.00 óráig:

bzs la

1976. december 1.

34. heves megyei települések
  35. cigánycsaládok új lakásban pest megyében
  36. kiállítás az ensz bélyegeiből
  37. a vöröskereszt gyorssegély küldeménye
  38. nyílt nap a miskolci egyetemen
  39. a „tanító muzeum”, pályázat eredményhirdetése
  40. magyarország és india kapcsolatairól /8-as számú javítás/
  41. település- és szövetkezetpolitikai munkabizottság
  42. szerk.fgy.: javítás a bb. 22-es sz. hirre
  43. új komputer az orvostudomány szolgálatában
  44. fotókiállítás pakson a tisztájról
- /folyt. köv./

18.55/bzs

- 46 -

1000

bb 60. /hirjegyzék 1. folyt./bzs

45. előjegyzéses járóbetegfogadási rendszer
46. elhunyt györgy endre nyugdíjas újságíró
47. papi békegyűlés
48. szocialista szerződés
49. képzőművészeti kiállítás dombóvárrott
50. vegyipari munkás-képzőművészeti kiállítás sajbábonyban
51. szerk.fgy.: javítás a bb. 30. sz. hirre
52. bakfark bálint emlékműsor
53. irodalmi jutalmak füst milán emlékére
54. kritikusok díja
55. magyar-lengyel gazdasági megállapodások
56. ecuadori gazdasági küldöttség budapesten
57. elutazott pejo berbenliev
58. magyar vezetők üdvözlő távirata kubai
vezetőkhez /embargó: 18.30-ig!/
59. magyar vezetők üdvözlő távirata a laoszi vezetőkhez
/embargó: 18.30-ig!/
60. hirjegyzék
/mti/

--

bb 61. nagyobb gondot a nők szakképzettségének javítására
- ülést tartott a komárom megyei tanács

vid/kz bzs la

1976. december 1.

a nők politikai, gazdasági és szociális helyzete,
illetve az ezzel kapcsolatos tennivalók szerepeltek a ko-
márom megyei tanács szerdai ülésének napirendjén. amint meg-
állapították, a közéletben, a választott testületek több-
ségében meggyeserte nőtt a nők aránya. az üzemek sokat tet-
tek a nők szociális helyzetének javításáért, munkájuk meg-
könnyítéséért. meggyeserte nagy gonddal törődnek a gyermek-
gondozási segélyen lévő édesanyákkal, sokféle módon próbál-
ják elősegíteni, hogy zökkenő nélkül illeszkedjenek be is-
mét a termelésbe. a tanácsok feladatai között is mindig fon-
tos helyet kapnak a nők második műszakját könnyítő intézke-
dések. így többek között 25.000 négyzetméterrel nőtt az üz-
lethálózat, sokat fejlődtek a szolgáltatások.

/folyt. köv./

19.00/bzs

- 47 -

1000

bb 61. /nagyobb ... 1. folyt./bzs

tennivaló azonban még bőven van. nagyon kevés például a gazdasági életben a női vezetők aránya. középvezetőnél magasabb szinten ugyyszólván nem is találhatók. hasonlóképpen nem fejlődik kielégítően a nők bérezése. annak ellenére, hogy arányosan és abszolút értékben a nők bére gyorsabban növekedett a férfiakénál, még mindig messze elmarad attól. a munkásnők átlagbére például alig több mint 60 százaléka a férfiakénak. jóllehet a különbségekhez hozzájárul a munka nehézségéből, körülményeiből, a szakképzettségéből adódó eltérés is, számos olyan hely van még, ahol azonos képzettség és beosztás mellett is kevesebb a nők fizetése.

a tanács állásfoglalása szerint éppen ez a helyzet sürgeti a nők szakképzettségének javítását. ez, természetesen, feltételezi a családok otthoni munkájának jobb megosztását is. jelenleg ugyanis még a családok több mint hatvan százalékában a nők látják el a háztartási munkák többségét. /mti/

--

bb 62. időjárásjelentés

gg bzs la

1976. december 1.

a meteorológiai intézet jelenti december 1-én, szerdán 19 órakor:

enyhe, esős idő
-----

várható időjárás csütörtök estig: országszerte túlnyomóan borús idő várható, sokfelé ismétlődő esővel, záporral. a délnyugati, nyugati szél napközben ismét megerősödik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 7-12 fok között. /mti/

--

bb 64. hazánkba érkezett a világhírű „madrigál”, kamarakórus

i mir/gk pr bzs la

1976. december 1.

szerdán hazánkba érkezett a román nevezetességeként emlegetett 40 tagú bukaresti „madrigál”, kamarakórus. a világ számos országát bejárta együttes népszerűségét nemcsak különlegesen egyedi és precíz előadói stílusának köszönheti: gazdag repertoárjuk a xiii. századi bizánci zenétől a középkori szerzők dalain át a legnehezebben énekelhető xx. századi művekig terjed.

19.15/bzs

- 48 -

/folyt. köv./

1920

bb 64. /hazánkba ... 1. folyt./bzs

műsoraikat többnyire szin pompás korabeli jelmezekben adják elő, amelyhez saját reneszánsz színházi berendezéseik és kosztümjeik vannak, s külföldi turnéikra is többnyire saját repülőgéppükkel utaznak. vezetőjük - marin constantin - pedig a kórus kedvéért cserélte fel az operaház igazgatói tisztét.

a világhírű kamarakórus december 2-án budapest a zeneakadémián palestrina, lassus, monteverdi, vecchi, valamint román szerzők műveiből ad hangversenyt, s további három alkalommal vidéken - december 3-án gyöngyösön, 6-án szolnokon, 7-én pedig veszprémben - lép fel. /mti/

--

bb 65. néhány óra alatt 15 milliméter csapadék a kisalföldön

vid/kz bzs la

1976. december 1.

néhány óra alatt 15 milliméter csapadék hullott le szerdán a kisalföld legfontosabb mezőgazdasági körzeteiben. a mezőgazdasági munkák rendkívüli időjárási viszonyok közepette sem szüneteltek. a nagyteljesítményű erőgépek, elsősorban a rába-steiger traktorok, az esőben is végezték a mélyszántást. a tervezett 118 ezer hektárból szerdán estig 104 ezer hektárt szántottak föl. azokon a területeken, ahol kevesebb eső esett, a kukorica és a cukorrépa betakarítása sem szünetelt. a még kintlévő termést a gazdaságok elsősorban kézi erővel takarítják be.

tovább folytatódott szerdán a szigetközben még kint lévő több mint hatezer vagon cukorrépa szállítása, mentése is. a szakadó esőben is 300 vagon répát szállítottak el szigetközből vasuton és közuton a petőházi cukorgyárba. a gyár ennél nagyobb mennyiségű szállítmányok fogadására is felkészült, s a szállítások meggyorsítását sürgeti az illetékes vasuti igazgatóságoktól.

/folyt. köv./

19.20/bzs

- 49 -

1925

bb 65. /néhány ... 1. folyt./bzs

a munkákat sopron térségében, s a fertő-tó mentén a vihar is megnehezítette. a szélleökések sebessége ezen a vidéken szerdára virradó éjszaka és szerdán délelőtt elérte az óránkénti 110 kilométert. a vihar a fertő-tó vizét a magyar oldalon is a fenéig felkavarta. a másfél méteres hullámok több órán keresztül ostromolták a magyar partszakaszokat, és az osztrák oldalról nagymennyiségű víz nyomult át a magyar oldalra. /mti/

--

bb 66. ülést tartott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

t la/gg bzs la

1976. december 1.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1976. december 1-én kádár jánosnak, a központi bizottság első titkárának elnökletével ülést tartott.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta gyenes andrásnak, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az időszerű nemzetközi kérdésekről szóló tájékoztatót, németh károlynak, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az 1977. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányelveit, valamint egyéb kérdésekben döntött.

az ülésről közlemény jelenik meg. /mti/

--

bb 67. a szerkesztőségek figyelmébe!

la/gg bzs la

1976. december 1.

a bb 62. számú hír /részvétáviratok jakubovszkij marsall elhunytá alkalmából/ első bekezdésének végére kérjük a következő mondatot pótolni:

... elhunytá alkalmából. a táviratban részvétüket fejezték ki jakubovszkij marsall családjának is.

czinege lajos vezérezredes ...

/mti/

20.30/bzs

--
- 50 -

2035

bb 68. hármasikrek nyiregyházán

vid-gg bzs la

1976. december 1.

szerdára virradóra a nyiregyháza jósa andrás megyei kórházban három egészséges gyermeknek adott életet márkus lászlóné, a nyiregyházi papírgyár 20 éves dolgozója. az 1500 grammal született máriát, az 1200 grammos lászlót és az 1450 grammal világra jött mónikát a megyei kórház koraszülött osztályán inkubátorban helyezték el. a szerda esti orvosi vélemények szerint állapotuk kielégítő. a szabolcs-szatmár megyei kisközségben, kéken élő márkus családnak már van egy gyermeke, a 13 hónapos tibor. a boldog édesapa, márkus lászló ugyancsak nyiregyházán dolgozik, a megyei víz- és csatornamű vállalat munkása. /mti/

--

bb 69. megemlékeztek a nékosz megalakulásának 30. évfordulójáról

t dg/gk pr bzs la

1976. december 1.

egésznapos ünnepi programmal emlékeztek meg szerdán budapesten a népi kollégiumi mozgalom elindulásának és a nékosz megalakulásának 30. évfordulójáról.

a magyar tudományos akadémia disztermében tudományos ülészakot rendeztek az egykori népi kollégisták részvételével. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes elnöki megnyitóját követően előadások hangzottak el a népi kollégiumi mozgalom multjáról és szerepéről. ezekben a napokban fél évtizedes tudományos munka ért végére, befejeződött a mozgalom forrásait felkutató, dokumentumait összegyűjtő kutatómunka, elkészült az összegezés is. néhány összegező mű már korábban megjelent, néhány más műnek a nyomdai munkálatai pedig most folynak. az ülészak ennek a nagyszabású vállalkozásnak és eredményeinek rövid összegezésére vállalkozott. csatári daniel tan-
székvezető egyetemi tanár a népi kollégiumi mozgalom 1939-1949 közötti társadalmi és politikai szerepéről, pataki ferenc, az mta pszichológiai intézetének igazgatója a népi kollégiumok közösségi neveléséről, kardos lászló akadémikus a mozgalomnak a demokratikus és szocialista értelmiség kialakulásában betöltött szerepéről tartott előadást. ezt követően több korreferátum hangzott el.

az ünnepi üléshez kapcsolódóan került sor az évforduló alkalmából készült művészi emlékérmek kiosztására. az emlékérmeket a szerdai rövid ünnepeken az egykori mozgalom kiemelkedő tagjai és pártfogói közül ötvenen kapták meg.

/folyt. köv./

21.03/bzs

- 51 -

21¹⁰

:

bb 65. /néhány ... 1. folyt./bzs

a munkákat sopron térségében, s a fertő-tó mentén a vihar is megnehezítette. a szélleökések sebessége ezen a vidéken szerdára virradó éjszaka és szerdán délelőtt elérte az óránkénti 110 kilométert. a vihar a fertő-tó vizét a magyar oldalon is a fenéig felkavarta. a másfél méteres hullámok több órán keresztül ostromolták a magyar partszakaszokat, és az osztrák oldalról nagymennyiségű víz nyomult át a magyar oldalra. /mti/

--

bb 66. ülést tartott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

t la/gg bzs la 1976. december 1.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1976. december 1-én kádár jánosnak, a központi bizottság első titkárának elnökletével ülést tartott.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta gyenes andrásnak, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az időszerű nemzetközi kérdésekről szóló tájékoztatót, németh károlynak, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az 1977. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányelveit, valamint egyéb kérdésekben döntött.

az ülésről közlemény jelenik meg. /mti/

--

bb 67. a szerkesztőségek figyelmébe!

la/gg bzs la 1976. december 1.

a bb 62. számú hír /résztávíratok jakubovszkij marsall elhunytá alkalmából/ első bekezdésének végére kérjük a következő mondatot pótolni:

... elhunytá alkalmából. a táviratban részvétüket fejezték ki jakubovszkij marsall családjának is.

czinege lajos vezérezredes ...

/mti/

20.30/bzs

--
- 50 -

2035

bb 68. hármasikrek nyiregyházán

vid-gg bzs la

1976. december 1.

szerdára virradóra a nyiregyháza jósa andrás megyei kórházban három egészséges gyermeknek adott életet márkus lászlóné, a nyiregyházi papírgyár 20 éves dolgozója. az 1500 grammal született máriát, az 1200 grammos lászlót és az 1450 grammal világra jött mónikát a megyei kórház koraszülött osztályán inkubátorban helyezték el. a szerda esti orvosi vélemények szerint állapotuk kielégítő. a szabolicszatmár megyei kisközségben, kéken élő márkus családnak már van egy gyermeke, a 13 hónapos tiber. a boldog édesapa, márkus lászló ugyancsak nyiregyházán dolgozik, a megyei víz- és csatornamű vállalat munkása. /mti/

--

bb 69. megemlékeztek a nékosz megalakulásának 30. évfordulójáról

t dg/gk pr bzs la

1976. december 1.

egésznapos ünnepi programmal emlékeztek meg szerdán budapesten a népi kollégiumi mozgalom elindulásának és a nékosz megalakulásának 30. évfordulójáról.

a magyar tudományos akadémia disztermében tudományos ülészakot rendeztek az egykori népi kollégisták részvételével. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes elnöki megnyitóját követően előadások hangzottak el a népi kollégiumi mozgalom multjáról és szerepéről. ezekben a napokban a tíz éves tudományos munka ért végére, befejeződött a mozgalom forrásait felkutató, dokumentumait összegyűjtő kutatómunka, elkészült az összegezés is. néhány összegező mű már korábban megjelent, néhány más műnek a nyomdai munkálatai pedig most folynak. az ülészak ennek a nagyszabású vállalkozásnak és eredményeinek rövid összegezésére vállalkozott. csatári daniel tanészékvezető egyetemi tanár a népi kollégiumi mozgalom 1939-1949 közötti társadalmi és politikai szerepéről, pataki ferenc, az mta pszichológiai intézetének igazgatója a népi kollégiumok közösségi neveléséről, kardos lászló akadémikus a mozgalomnak a demokratikus és szocialista értelmiség kialakulásában betöltött szerepéről tartott előadást. ezt követően több korreferátum hangzott el.

az ünnepi üléshez kapcsolódóan került sor az évforduló alkalmából készült művészi emlékérmek kiosztására. az emlékérmeket a szerdai rövid ünnepségen az egykori mozgalom kiemelkedő tagjai és pártfogói közül ötvenen kapták meg.

/folyt. köv./
21.03/bzs

- 51 -

2110

:

bb 69. /megemlékeztek ... 1. folyt./bzs

délután nyílt meg a népi kollégiumokban nevelkedett képzőművészek alkotásaiból rendezett kiállítás a magyar nemzeti galériában. lászló gyula tanszékvezető egyetemi tanár mondott megnyitó beszédet. nyolcvan művész 300 műtárgya tekinthető meg a december végéig nyitva tartó kiállításon, amely korabeli fotók, írásos dokumentumok és népi kollégisták egykoru tanulmányai bemutatásával egyben betekintést is ad a mozgalom multjába.

este a madách színházban rendezték meg a népi kollégisták ünnepi műsorát, amelyen megjelentek huszár istván és szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettesei. pozsgay imre kulturális miniszter méltatta a népi kollégisták mozgalma és a nékosz-nak, mint a mozgalmat tömörítő szervezetnek a szerepét. utalt arra, hogy a népi kollégisták mozgalma hatékony része volt annak a népi demokratikus folyamatnak, amelynek eredményeként népünk történelme során első ízben talált tartósan és végérvényesen otthonra hazájában. szólt azoknak az értékeknek a jelentőségéről, amelyekkel számos egykori népi kollégista mind eredményesebben fejlődő szocialista kulturánkat gazdagította, gazdagítja. ezután elemezte a népi kollégiumok pedagógiai és közösségi hagyományainak szerepét abban a munkában, amelynek célja a szocialista közösségi tulajdonságokat és egyéni képességeket harmonikusan és maximálisan kibontakoztató ember formálása.

az ünnepi est műsorát a mozgalom élettörténetének dokumentumaiból, népi kollégista írók, költők és művészek alkotásaiból és produkcióiból állították össze. előadók többségükben népi kollégista alkotóművészek, színészek, énekesek, előadóművészek voltak. /mti/

--

bb.70. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

a/la

1976. december 1.

61. a komárom megyei tanács ülése
62. részvétláviratok jakubovszkij marsall elhunya alkalmából
63. időjárásjelentés
64. bukaresti madrigál-kórus
65. csapadék a kisalföldön
66. ülést tartott az mszmp kb

/folyt.köv./

21.20/a

- 52 -

2125

bb.70./ a belföldi.....folyt./-a

67. szerk.figy: pótlás a bb 62.számú hirhez/részvétláviratok/
68. hármassikrek nyiregyházán
69. nékosz évforduló
70. hirjegyzék

/mti/

--

21.25/a

- 53 -

2130

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet